

3 Aruba

Arubaanse premier wacht in Nederland op eindbeslissing: 'ze willen nog de puntjes op de i'

8 Economie

Vloeibaar gemaakt aardgas wint terrein als scheepsbrandstof

10 Wereld

Ophef over Europarlementariër die journalist 'gay' noemt

12 Sport

Oranje wacht ook na 4 duels onder De Boer nog op 1e zege

Raad van Advies laakt verplichte aanzuivering tekort AZV

ORANJESTAD — De Raad van Advies (RvA) oppert te kiezen voor een systeem waarbij het uitvoeringsorgaan AZV zelf wordt aangezet om maatregelen te treffen om de zorgkosten binnen bepaalde grenzen te houden en waarbij een eventuele bijdrage van het Land beperkt blijft, dan wel wordt geëlimineerd. Dat schrijft de Raad in een advies over de verbetering van de gezondheidszorg.

door onze verslaggever
Jan Jager

Een groot deel van de aanbevelingen deed de Raad van Advies al eerder. Het Hoge College van Staat herhaalde ze en vulde ze aan met een serie ongevraagde adviezen in verband met de coronacrisis over de overheidsorganisatie, het belastingstelsel, het sociale zekerheidsstelsel waarvan de *Amigoe* eerder verslag deed, en dus ook de gezondheidszorg. Het advies verscheen op 20 mei maar is nog steeds actueel, zeker in het licht van de uitspraken van de regering eerder deze week. Tegenover de gremia sprak Directie Financiën-directeur Derrick Werleman de verwachting uit dat de structurele korting op de AZV in 2021 wordt voortgezet. De RvA brengt de invoering van de Landsverordening algemene ziektekosten in 1992 in herinnering, waarmee de regering beoogde om te komen tot beheersbare kosten van de gezondheidszorg. Echter, al sinds de invoering is gebleken dat de kosten van de AZV aanzienlijk zijn en een stijgende lijn vertonen, de premieopbrengsten deze kosten niet volledig dekken en aanvullende dekking aan de hand van een Landsbijdragen nodig is, net als – in een latere fase – een bestemmingsheffing AZV (bazv). Afgelopen september scheef de *Amigoe* dat de AZV voor

het eerst in de bestaansgeschiedenis een positief exploitatieresultaat boekte. Dat had meer te maken met de verhoging van de bazv van 2 naar 3 procent (die in de vorm van een omzetbelasting bij het bedrijfsleven wordt opgehaald, red.) dan met zuinigheid, viel op te maken uit het gecombineerd financieel verslag van 2019. 2019 was ook het eerste jaar dat het Land geen tekort hoefde aan te vullen.

Dit voorjaar legde de Koninkrijksregering het uitvoeringsorgaan (UO) een korting op van 35 miljoen florin voor de rest van het jaar. In september bevestigde premier Evelyn-Wever Croes (MEP) in de *Amigoe* dat de regering daar destijds niet tegen heeft geprotesteerd om de tweede tranche liquiditeitssteun veilig te stellen, maar ook omdat ze er in mei van overtuigd was dat 'er nogal wat vet is (bij de AZV, red) waarin gesneden zou kunnen worden'. Lagere kosten bij de AZV betekent dat het Land minder hoeft bij te passen. Die Landsbijdrage is in 2020 weer onvermijdelijk vanwege de gekelderde premie- en belastingopbrengsten. In de suppletoire begroting stelde de regering de post 'aanzuivering tekorten AZV' niettemin weer iets naar beneden bij, wat niet alleen met de allerijl doorgevoerde bezuinigingen te maken heeft, maar eveneens een resultaat is van meevallers aan de opbrengstenkant als gevolg van de introductie van de loonsubsidie in mei, waardoor de premie- en belastingbetaling deels gecontinueerd werden. Bij het vaststellen van de crisisbegroting was daar nog geen rekening mee gehouden. In de *Amigoe* erkende de premier achteraf niet zo gelukkig te zijn met die bezuiniging op de AZV en dat ze daar in een later stadium van besprekingen met Nederland op terug wil komen. In de lopende onderhandelingen voor

nieuwe coronasteun koos ze er echter voor die 35 miljoen niet ter discussie te stellen. Tijdens een dialoogsessie met de gremia dinsdag 10 november, waarin de regering het uitonderhandelde voorwaardenpakket toelichtte, sprak Wever-Croes de verwachting uit dat de korting op de AZV in 2021 niet zal worden teruggedraaid.

Onbeheersbare kostenstijging

De RvA schrijft dat al in 2003 werd geconstateerd dat de 'hoge tekorten' worden veroorzaakt door 'factoren en actoren' binnen het AZV-systeem. Zo zou onder meer zijn gebleken dat de premies en de initiële Landsbijdrage te laag waren, de kring van verzekerden toenam, en er sprake was van overconsumptie van medicijnen en overmatig gebruik van medische voorzieningen. "Er werd op grote schaal doorverwezen naar medisch specialisten waarvan bij een aantal de honoraria erg hoog bleken te liggen", aldus de Raad. "Ten slotte waren er twijfels omtrent de efficiency en doelmatigheid van de AZV en het UO, dat uitsluitend repressief zou werken en niet anticiperend en beleidsmatig."

Kortom: er was geen beleid om de kosten beheersbaar te houden, en dat is juist een grote zorg voor Aruba, waar de zorgkosten volgens de RvA 'op grond van de gezondheidszorgcijfers niet beheersbaar' lijken en het systeem niet over de juiste prikkels beschikt om 'kosten remmend gedrag bij zowel de zorgconsument als bij de zorgaanbieders te bewerkstellings', aldus de Raad. "Hiernaast moet ook nagegaan worden wat de (financiële) impact van de vergrijzing op Aruba op het gezondheidszorgsysteem zal zijn alsook hoe de beheerskosten van het UO kunnen worden verlaagd."

Lees verder op pagina 3

Carnavaleske drive-thru

Foto: Arvin Ruemijn

ORANJESTAD — Corona of geen corona, Stichting Maneho di Aruba su Carnaval (Smac) kon de elfde van de elfde niet onopgemerkt voorbij laten gaan. De winnaars van alle officiële prijzen in het vorige carnavalseizoen mochten via een heuse drive-thru door de Mainstreet om hun prijzen op te halen en snel met alle reina's, prinsen en pancho's op de foto, om daarna snel weer in hun auto te stappen. Voorlopig was dit dan ook de enige uitspatting voor wat betreft Carnaval 67. Smac hoopt in juli 2021, mits de situatie rond de coronacrisis is verbeterd, alsnog een paar grote evenementen te organiseren.

Trump wil digitaal mediakanaal beginnen om Fox aan te pakken

WASHINGTON — President Trump zou van plan zijn een digitaal mediakanaal te beginnen nu nieuwzender *Fox News* minder dan voorheen op zijn hand is, zeggen bronnen tegen nieuwssite *Axios*. 'Hij wil Fox kapotmaken, daar is geen twijfel over', zegt een bron met 'gedetailleerde kennis van Trumps intenties'.

Eerder werd gespeculeerd dat Trump een kabelzender wil opzetten, maar dat is duur en tijdrovend. Een digitaal mediakanaal oprichten, kan sneller en goedkoper. Waarschijnlijk vraagt

Trump zijn aanhangers om een maandelijks bijdrage, aldus *Axios*. Zijn database met mail- en telefooncontacten zou hem een goede startpositie geven. Trump was lang een trouwe fan van het Republikeins-

gezinde Fox News, maar zeker sinds die zender al eerste Joe Biden uitriep tot winnaar in Arizona is de liefde ernstig bekoeld. Trump was daar volgens *Axios* woest over, en het geeft hem reden de aanval op Fox in te zetten.

Eerder klaagde Trump al dat Fox te veel Democraten aan het woord liet. Hij verwees fans naar andere conservatieve kanalen, zoals *One America News* en

Newsmax. "Fox is erg veranderd", zei Trump recentelijk in een interview op Fox. "Ik klaag niet, ik vertel het alleen maar. Het is een van de grootste veranderingen dit seizoen vergeleken met het vorige."

Fox-topman Lachlan Murdoch zei eerder deze maand dat zijn zender concurrentie niet vreest, wijzend op de hoge kijkcijfers van het nieuwsnetwerk.

Franse rechtbank veroordeelt dronken arts voor fatale keizersnede

PAU — Een Franse rechtbank heeft een Belgische anesthesist veroordeeld tot drie jaar gevangenisstraf voor het veroorzaken van de dood van een Britse vrouw. De vrouw kwam om het leven doordat de arts een keizersnede onder invloed van alcohol uitvoerde. De arts mag haar beroep niet langer uitvoeren van de rechter.

De 51-jarige Helga Wauters werd veroordeeld voor doodslag van de Britse Xynthia Hawke. Zij werd in 2014 opgenomen op de kraamafdeling van een ziekenhuis in de Franse stad Pau en overleed vier dagen later na een chaotische keizersnede aan een hartstilstand op 28-jarige leeftijd. Tijdens de operatie hadden haar hersenen te weinig zuurstof gekregen. Haar zoon overleefde de keizersnede wel.

Na onderzoek bleek dat Wauters tijdens de operatie de beademingsbuis niet had aangebracht in de luchtpijp, maar in de slokdarm van Hawke. Ze

zou ook een zuurstofmasker hebben gebruikt in plaats van een beademingsapparaat. Hawke werd volgens getuigen wakker tijdens de operatie en trok de slangen eruit. Ze begon te braken en schreeuwde dat ze pijn leed.

Op de dag van het fatale incident was Wauters haar werkdag begonnen met het drinken van wodka met water, zoals ze tien jaar lang elke dag deed. Ook had ze een glas rosé gedronken met vriendinnen. Collega's vonden haar adem die dag naar alcohol ruiken. Wauters beweerde in eerste instantie dat het beademings-

Foto: Shutterstock

apparaat kapot was en ze vond dat haar collega's ook schuld droegen. Wauters werkte nog geen twee weken in het ziekenhuis. Ze was naar

Frankrijk verhuisd, nadat zij in een Belgisch ziekenhuis was ontslagen omdat ze dronken op haar werk was verschenen.

EU verlengt sancties tegen Venezuela

BRUSSEL — De Europese Unie verlengt haar sancties tegen Venezuela met een jaar. Dat is volgens de 27 lidstaten nodig vanwege 'de voortdurende politieke, economische, sociale en humanitaire crisis' in het Zuid-Amerikaanse land. Bovendien zijn er onder de regering van de linkse populist Nicolás Maduro aanhoudende acties die de democratie, rechtsstaat en mensenrechten ondermijnen.

De strafmaatregelen bestaan uit een wapembargo en een verbod op de uitvoer van goederen die de machtshebbers kunnen gebruiken voor onderdrukking van de bevolking. Voor de 36 personen die op de sanctielijst staan, blijft een EU-inreisverbod van kracht

en ze hebben geen toegang tot eventuele tegoeden in de EU. Het gaat om personen in officiële functies die verantwoordelijk zijn voor de schending van mensenrechten en de ondermijning van democratie en rechtsstaat.

De EU hoopt met het sanctiebeleid druk te blijven uitoefenen op president Maduro en stuurt aan op 'democratische oplossingen' voor politieke stabiliteit in het verpauperde land. Voor december zijn parlementsverkiezingen aangekondigd. Die worden geboycot door de Venezolaanse oppositie.

Onder meer Nederland, de Verenigde Staten en het Europees Parlement erkennen niet Maduro, maar oppositieleider Juan Guaidó als de rechtmatige president van Venezuela.

Vijfde verkeersdode in 2020

ORANJESTAD — Een ernstig ongeluk gisteravond op de weg van Oranjestad naar San Nicolas ter hoogte van ex Club Caribe leidde tot de vijfde verkeersdode van het jaar.

Om 23.01 uur in de avond kwam de melding binnen

bij de politiecentrale. Bij aankomst van de politie ter plaatse werd een ambulance met hoge urgentie ingeschakeld vanwege de kritieke toestand waarin de bestuurder van de Suzuki Baleno verkeerde. Deze was door de klap op straat terechtgekomen. Verkeersspecialisten, technische

politie en slachtofferhulp werden erbij gehaald. Om 23.50 uur werd door dokter Texier de dood vastgesteld van Andre de Cuba, 61 jaar, waarvan aanvankelijk de identiteit onbekend was. De verkeerspolitie doet onderzoek naar hoe het ongeluk heeft kunnen plaatsvinden.

Aantal kankergevallen neemt toe door klimaatverandering

BRUSSEL — Door de klimaatverandering zullen long-, huid- en maagkanker toenemen, zeggen wetenschappers verbonden aan de universiteit van San Francisco. Onder meer luchtvervuiling, uv-licht en verstoring van voedselsystemen dragen hieraan bij. Ook de druk op zorgsystemen neemt toe, wat weer nadelig is voor de vroege opsporing van kanker, zo meldt het persagentschap IPS.

Na analyse van tientallen wetenschappelijke artikelen maakten de onderzoekers een overzicht van te verwachten effecten van de opwarming van de aarde op de ontwikkeling van enkele veelvoorkomende kankersoorten. Uiteindelijk kan de grootste uitdaging voor de wereldwijde prevalentie van kanker komen van een verstoring van de complexe gezondheidszorgsystemen die nodig zijn voor diagnose, behandeling en nazorg van kanker, concludeerden de auteurs in *The Lancet Oncology*.

Warmste jaren
“In de wereldwijde strijd tegen de klimaatverandering, ligt de internationale gemeenschap niet op schema voor wat betreft de vertraging van de uitstoot van broeikasgassen”, zegt epidemioloog en biostatisticus, Robert Hiatt, de hoofdauteur van de studie. “2015 tot 2019 waren de vijf warmste jaren ooit, en 2020 heeft al enorme klimaateffecten gehad, van bosbranden tot orkanen.” Kanker zal volgens de auteurs de belangrijkste doodsoorzaak zijn in de 21e eeuw. Wereldwijd waren er in 2017 24,5 miljoen nieuwe kankergevallen en 9,6 miljoen sterfgevallen. In 2008 waren dat nog 12,7 miljoen gevallen van kanker en 7,6 miljoen doden. De auteurs zien luchtvervuiling, uv-licht, industriële toxines en verstoringen in de voedselsystemen, waardoor er onder meer wijzigingen zullen plaatsvinden in de beschikbaarheid van fruit en groenten, als oorzaken van een toenemend aantal kan-

Door de klimaatverandering zullen long-, huid- en maagkankers toenemen.

Ook toenemende stormen en overstromingen hebben grote impact op zorgsystemen. Covid-19 heeft laten zien wat de gevolgen kunnen zijn van een ineenstorting van de zorg.

kergevallen. Longkanker, de belangrijkste oorzaak van overlijden door kanker wereldwijd, zal naar verwachting toenemen als gevolg van de toenemende blootstelling aan fijnstof.

Verstoring van het zorgsysteem
Opvallend is de aandacht van het onderzoek voor de effecten van verstoringen in de infrastructuur van zorgsystemen voor kankerbestrijding. Die zullen volgens hen alle vormen van kanker treffen. Ze baseren zich onder meer op de huidige Covid-19 pandemie die ‘een duidelijk voorbeeld is van deze verstoring’. Medische middelen gaan evenredig veel naar de bestrijding van de pandemie en duizenden patiënten stellen doktersbezoeken en kankerscreening uit, uit angst het virus op te lopen, stelt het

onderzoek. “Verder kunnen extreme weersomstandigheden zoals stormen en overstromingen de infrastructuur van gezondheidsinstellingen vernietigen of beschadigen, waardoor de kwaliteit en beschikbaarheid van de zorg afnemen”, zeggen de auteurs

Extreme maatregelen, snel effect
Ironisch genoeg heeft de huidige gezondheidscrisis niet alleen laten zien hoe snel een gezondheidssysteem kan instorten, en wat het effect daarvan kan zijn op de groei van het aantal kankers, maar heeft de crisis ook een manier onthuld om de schade te beperken. Lockdowns hebben wereldwijd de uitstoot van CO2 (even) doen dalen en de luchtvervuiling verminderd. “Dat toonde het potentieel

van extreme maatregelen. Ze hadden snel effect op de verbetering van het milieu”, zegt Hiatt. Het kan nog een tijd duren om de impact van klimaatverandering op kanker volledig te begrijpen, beseffen de auteurs. Maar ze zeggen dat dit beleidsmakers niet mag hinderen om nu te handelen, aangezien de schadelijke effecten van luchtvervuiling en andere klimaatrisico's zullen blijven toenemen. “De coronacrisis heeft ons het belang van wetenschap en een stabiele publieke gezondheidszorg laten zien”, zegt coauteur Naomi Beyeler. “We hebben de afgelopen maanden gezien dat we in staat zijn investeringen, onderzoek en collectieve actie te mobiliseren op wereldschaal. Dit is het moment om deze ambitie ook te tonen om de klimaatcrisis aan te pakken.”

COVID-19 UPDATE 11 NOVEMBER			
Aantal gevallen coronavirus op Aruba			
	Totaal	Ingezetenen	Niet Ingezetenen
Actief	169	157	13
Positief	4631	4550	81
Negatief	38386	-	-
Hersteld	4419	4351	68
Getest	43017	-	-
Getest op luchthaven	20938	-	-
Overleden	43	43	0

STOP DE VERSPREIDING VAN COVID-19

AMIGOE

Heeft u interesse om te adverteren?
Bel ons op telefoonnummer
582-4333 of stuur ons een email:
avisoaruba@amigoe.com

facebook

like us

Amigoe op School

Like Us On facebook

Amigoe Aruba

Voor alle vragen en verzoeken om informatie, bel naar **582-4333**

Amigoe di Aruba

Verzekeringen
Pensioenen
Hypotheeken

ASSURANTIE SERVICE CENTRUM ARUBA N.V.

Dienstverlening met een persoonlijk karakter

Tel. 582-2720 • Fax 582-0200
Beatrixstraat 34 • Oranjestad
email: insurance@asca.aw

THE SPECIALISTS

Eye and ear exams are free!

(297) 290-2020 Monday - Friday: 9:00am - 6:00pm 222 Caya G. F. Betico Croes
(297) 640-2020 Saturday: 9:00am - 5:00pm Oranjestad, Aruba

GEZICHTSMASKERS
VEREIST

HET HOUDT ONS
ALLEMAAL VEILIG!

Met de gezondheid en veiligheid van onze gasten en medewerkers als prioriteit, wordt aan klanten en bezoekers aangeraden om een gezichtsmasker te dragen.

Zonder gezichtsmasker wordt u niet geholpen. Stoffen gezichtsbedekkingen die uw neus en mond bedekken, zijn acceptabel.

Bedankt voor uw respect en medewerking,

AMIGOE

Raspa y Gana

- Smartphone
- Smart TV
- Placa Cash
- Servicio di SETAR
- Basket
- Gadgets y hopi mas

DANKI PA TA NOS CLIENTE

SETAR

Tur cliente ta ricibi un carchi na momento di compra of sera un contract nobo of existente. Campaña ta valido te cu 31 di december 2020.

SETAR

Inspectie en tandartsen waarschuwen voor illegale praktijken

ORANJESTAD — De tandarts/orthodontist die afgelopen vrijdag werd aangehouden na een tip bleek toch illegaal werkzaam te zijn, ondanks dat de Inspectie Volksgezondheid (IVA) haar praktijk begin 2019 had gesloten. Haar aanhouding is gister verlengd door de rechter-commissaris, blijkt uit andere media. Ook de Aruba Dental Society (ADS) maakt zich zorgen over de illegale praktijken.

De vrouw beschikte niet over de juiste papieren van de overheid, zoals omschreven in de Ley di Calidad di Cuido en zij is er in 2019 al op gewezen welke stappen ze zou moeten ondernemen en welke studies ze moet volgen voordat zij legaal op Aruba mag werken. Maar ze is toch weer illegaal aan de slag gegaan zonder landsbesluit of ministeriële beschikking, schrijft de IVA.

Bij de aanhouding is al haar materiaal in beslag genomen zoals medicijnen, tandafdrukken en tandartsinstrumenten, voor onderzoek. De IVA schrijft met deze inspectie te willen laten weten geen illegale praktijken te tolereren en serieuze stappen te ondernemen wanneer de wet wordt geschonden. Daarnaast waarschuwt IVA de samenleving dat een medische behandeling onder-

gaan bij dergelijke praktijken een gevaar vormt voor de volksgezondheid. Dit omdat de competenties van de aanbieders niet zijn geëvalueerd door de IVA, die toeziet op kwaliteit en veiligheid voor de zorg. Hierbij wordt gelet op onder andere de hygiëne, de veiligheid van medicatie, de patiëntregistratie en ook klachten die de inspectie binnenkrijgt. Met illegale praktijken kan de zorgkwaliteit niet gegarandeerd worden, wat wettelijk verplicht is.

Ook wijst de inspectie erop dat men grote risico's loopt wanneer men een medische behandeling ondergaat bij iemand die niet beschikt over autorisatie of de juiste opleiding. Bijvoorbeeld wanneer materialen niet op de juiste manier worden gesteriliseerd, lopen patiënten risico op ziekten zoals hepa-

titis B, en aids. Ook niet gecontroleerde of verouderde medicatie is een risico. Ook de tandartsenvereniging ADS maakt zich zorgen over de illegale praktijken, bevestigde woordvoerder Marielle Ho-Kang-You eerder deze week aan de krant. Ze vertelt wel eens een patiënt in de praktijk gehad te hebben die verklaarde dat hij röntgenfoto's van zijn verstandskiezen nodig had voor zijn tandarts. Maar toen zij vroeg wie die tandarts was, bleef het stil. Een andere patiënt verklaarde maandelijks naar 'zijn' tandarts te gaan voor zijn beugel. De illegale tandartsen vallen buiten elke controle en patiënten lopen gevaar, stelt ze. "Het moet hier geen bananenrepubliek worden waar je 'bou palo' geholpen wordt door een tandarts." De illegale tandartsen betalen ook geen belasting en hebben minder onkosten. Patiënten denken dat ze goedkope uitkomsten, maar ze komen van een koude kermis thuis wanneer bijvoorbeeld blijkt dat er nog bacteriën zitten onder een net gevulde kies. Ze staan er niet bij stil dat het heel gevaarlijk kan zijn."

Aruba eerste bestemming waar JetBlue coronascreening aanbiedt

ORANJESTAD — Aruba wordt de eerste bestemming waarvoor de luchtvaartmaatschappij JetBlue een PCR-test aanbiedt aan passagiers voor vertrek. Hierbij wordt gebruik gemaakt van het Amerikaanse laboratorium Vault.

Passagiers ontvangen de PCR-testkit een week voor vertrek thuis en worden via een videoverbinding met Vault begeleid bij het afnemen van de speekseltest. De materialen worden daarna opgestuurd naar het laboratorium waar het binnen 72 uur wordt verwerkt. Vault heeft voor reizigers naar Aruba een speciale landingspagina op zijn website gecreëerd. Het testresultaat moet

ingevuld worden op de ED-kaart die elke passagier naar Aruba moet invullen. Zij hoeven dan niet op de luchthaven van Aruba opnieuw een test te doen. Het is de eerste speekseltest die toegestaan is door de Arubaanse overheid. Een van de grootste drempels om naar Aruba te komen is dat men 72 uur van tevoren getest moet worden, schrijft de Aruba Tourism Authority (ATA). Toch kiezen de meeste

reizigers voor de PCR-test voor vertrek in plaats van na aankomst en om dit te faciliteren biedt JetBlue dit nu zelf aan als partner van Aruba. Het is de eerste bestemming waarbij JetBlue dit doet, een feit waar de ATA trots op is. JetBlue is een belangrijke strategische partner in de groei van het toerisme, schrijft ATA. De luchtvaartmaatschappij vliegt vanuit vier Amerikaanse steden. In 2019 vlogen in totaal 254.635 toeristen naar Aruba, wat 22,8 procent van de hoeveelheid toeristen op het eiland betreft. Van juli tot oktober

van dit jaar was JetBlue verantwoordelijk voor 16.850 passagiers, wat staat voor 25,1 procent van het totaal. JetBlue wil binnenkort de hoeveelheid vluchten naar Aruba zelfs uitbreiden. Samen met de andere eerder aangekondigde maatregelen, zoals een verlaging van de verplichte coronaverzekering, het stoppen met onderscheid maken tussen de verschillende staten van de VS en het openen van de grenzen voor Latijns-Amerikaanse reizigers per 1 december, wil de ATA meer toeristen binnenhalen in het hoogseizoen.

Raad van Advies laakt verplichte aanzuivering tekort AZV

Vervolg van pagina 1

Ingrijpende maatregelen
Volgens de RvA zijn 'ingrijpende maatregelen' nodig om het in de Landsverordening algemene ziektekosten neergelegde systeem van ziektekostenverzekering te kunnen handhaven en te verduurzamen. De Raad wijst er verder op dat het in het belang van gezonde overheidsfinanciën en de concurrentiepositie van Aruba belangrijk is dat dit systeem qua kosten niet te zwaar drukt op het Land en (in)direct op de belastingplichtigen.

De Raad van Advies beveelt aan een omslag te bewerkstelligen van 'reactieve naar preventieve zorg', waar het Arubaanse zorgsysteem volgens de Raad nu 'financieel en reactief' is ingericht. "Dat wil zeggen dat de zorg gefinancierd wordt vanuit het schadeverzekeringsprincipe: pas als men ziek is wordt er gehandeld en geclaimd." Verder beveelt de RvA aan kostenbesparende maatregelen door te voeren bij het Uitvoerend Orgaan, waarbij gewezen wordt op de taakstelling vanuit Nederland om maandelijks vijf miljoen florin te besparen

Archieffoto.

op de AZV-kosten. Daarnaast adviseert de RvA de Landsbijdrage te 'beperken of te elimineren'. Die aanzuivering van te korten is nu nog een wettelijke verplichting. Dat fungeert mogelijk als antiprikkel tot effectieve beheersing van de zorgkosten, al kan de Raad dit niet hard maken. Niettemin adviseert de RvA om te kiezen voor 'een systeem waarbij het UO AZV zelf wordt aangezet om maatregelen

te treffen om de zorgkosten binnen bepaalde grenzen te houden en waarbij een eventuele bijdrage van het land beperkt blijft dan wel wordt geëlimineerd'. Een ander advies is de kring van de verzekerden te beperken. Tot nog toe is iedereen die is ingeschreven in het bevolkingsregister van Aruba verzekerd via de AZV. Ook adviseert de Raad om een eigen (risico-)bijdrage in te voeren, ter voorkoming van over-

consumptie van medicijnen en overmatige gebruik van medische voorzieningen, en het verstrekkenpakket van medicijnen en medische handelingen te beperken. Dat zijn maatregelen die de AZV zelf inmiddels ook heeft doorgevoerd als onderdeel van het zogenaamde '5 wave-model'. Tot slot adviseert de Raad om het verhaalsrecht van medische schade veroorzaakt door derden te versterken.

Arubaanse premier wacht in Nederland op eindbeslissing: 'ze willen nog de puntjes op de i'

ORANJESTAD — "We wachten nu op Nederland. Ze willen nog de puntjes op de i zetten. Of we daarna weer terug rond de onderhandelingstafel moeten? Dat hangt af van waar Nederland mee komt in die puntjes op de i."

De Arubaanse premier Evelyn Wever-Croes (MEP) is onverwachts in het vliegtuig naar Nederland gestapt om de Rijksministerraad deze vrijdag bij te wonen. Ze verwacht dat de Rijksministerraad een beslissing neemt over het eindresultaat van de onderhandelingen tussen Aruba en Nederland over miljoenensteun. Dat schrijft Sharina Henriquez voor het *Caribisch Netwerk*.

Eerder gebeurde min of meer hetzelfde met het buureiland Curaçao waarvan de premier naar Nederland vloog om aan te kondigen dat ze eruit waren over het steunpakket. De onderhandelingen met de Nederlandse regering verliepen stroef voor Aruba en Curaçao. Beide vonden dat ze onder grote druk vanwege de coronacrisis, door Nederland zijn gedwongen autonomie in te leveren.

Maar net als Curaçao, zegt de Arubaanse regering nu dat er na vier maanden

Premier Evelyn Wever-Croes op weg naar Nederland.

onderhandelen een acceptabel pakket ligt. "De regering van Aruba is zover om de voorwaarden te accepteren", zegt Wever-Croes op de luchthaven. Dat zei ze ook maandag tegen de pers, waarna de Nederlandse staatssecretaris Raymond Knops snel reageerde dat de indruk die de premier had gewekt dat er een akkoord is bereikt, onjuist is. "De laatste punten moeten nog worden afgerond en het is pas klaar als het klaar is."

Groen licht met tegenzin
Toch verwacht de Arubaan-

se premier dat die punten details zijn en dat aankomende vrijdag dus een beslissing valt. Voor haar vertrek is ook het Arubaanse parlement geraadpleegd en een grote meerderheid heeft groen licht gegeven. Al is het vooral door de coalitiefracties MEP en POR met tegenzin vanwege de houding van Nederland. "We steunen de regering maar houden er een bittere smaak aan over. Belangrijkste reden is dat we door de coronacrisis niet alleen financiële problemen kregen maar door Nederland ook met onze autonomie",

zegt MEP-fractieleider Rocco Tjon tegen de pers. Oppositiepartij AVP is tegen want ze vinden dat er geen rijkswetten nodig zijn om het allemaal te regelen. De hulp had ook in een andere vorm gegoten kunnen worden, zegt Richard Arends. "Zoals in het verleden met FDA." FDA was het Arubaanse ontwikkelingsfonds waarin Nederland tientallen miljoenen heeft gestopt en waar tot een aantal jaren terug vele projecten mee zijn betaald.

Wat houdt de deal in?
Aruba gaat voor bijna een

half miljard gulden (bijna 240 miljoen euro) renteloze leningen aan met Nederland om de coronacrisis op te vangen. Verder helpt Nederland met goedkope herfinanciering van de Arubaanse schulden in 2021 en 2022, een besparing van 80 miljoen gulden. Aruba krijgt overigens niet zoals Curaçao wel kreeg, geld van Nederland om te investeren.

De voorwaarden zijn dat Aruba twee rijkswetten accepteert: voor financieel toezicht (daarmee vervalt de huidige, lokale wet Laft)

en voor de instelling van COHO, de entiteit die gaat toezien op de hervormingen die Aruba moet doorvoeren.

Onderhandelingen zullen blijven
Als Aruba en Nederland het akkoord hebben getekend (na de beslissing in de Rijksministerraad), dan betekent dat niet automatisch een einde aan de onderhandelingen. Want in de uitvoering zijn de details niet vastgelegd. Bovendien heeft het Arubaanse parlement bij hervormingen die nieuwe wetgeving betekenen, nog altijd het laatste

woord. En niet COHO dus. Premier Wever-Croes: "We moeten proberen conflicten te voorkomen en in dialoog tot uitvoering te komen. Ik geef een voorbeeld: de pensioenleeftijd moet naar 66 jaar. Dus of Nederland krijgt het gelijk, dan moet je het uitvoeren of het parlement wijst het af en dan moet je een andere oplossing vinden. Defacto is er dus geen conflict (tussen Aruba en Nederland). Want je kan niet blijven discussiëren als je het parlement niet mee hebt. Maar is het makkelijk? Nee."

100 jaar De Veer Theaters en MetaCorp (5): Tijd voor veranderingen

Shon Eddy de Veer begon 100 jaar geleden met het vertonen van films. 'E. de Veer Chain Theaters' opende bioscopen over het hele eiland, met als vlaggenschip het De Veer Theater aan de Boulevard. 'E. de Veer Company' bestond verder uit een frisdrankenfabriek en transportdivisie. Gebroeders Eduardo en Gerardo de Veer staan al decennialang aan het roer.

door **Evert Bongers**

De jaren zeventig, tachtig en negentig kenmerkten zich voor het bedrijf van De Veer als jaren van verandering en uitbreiding. Namen werden veranderd. Het overkoepelend bedrijf (de holding) ging voortaan Meta Corporation heten, later verkort tot MetaCorp. Kort, krachtig en herkenbaar. Het De Veer Theater werd omgedoopt tot Boulevard Theater en de E. de Veer Transport Company werd Associated Transport Company, oftewel Atco. Deze divisie sloeg zijn vleugels uit naar Curaçao, waar een plaatselijk transportbedrijf werd overgenomen, waardoor het bedrijf meer activiteiten kon ontplooiën. Er waren al contracten met de Shell raffinaderij en met de Ports Authority afgesloten, maar nu werd er meegebouwd aan een nieuwe olieopslagplaats op Bonaire, die bekend is geworden als Boppec. De E. de Veer Transport Company leverde en vervoerde stalen platen waarmee de olietanks werden gebouwd.

Op Aruba werd er verbouwd aan het gebouw dat jarenlang het De Veer Theater en het Trocadero restaurant huisvestte. Het Boulevard Theater werd in twee zalen gesplitst, waardoor filmaanbod en omzet verbeterd konden worden. Het enorme gebouw waar Trocadero in zat, ging helemaal op de schop en werd tot een winkelcentrum verbouwd. Trocadero verdween en op de eerste verdieping kwam het Gatsby's restaurant, geheel in de stijl van de jaren dertig. Dat zou geen succes worden. Op de tweede verdieping kwam Club Scaramouche, disco en nachtclub, wel een enorme hit. Het Boulevard Shopping Center werd zo gebouwd, dat het een doorgang van de boulevard naar de belangrijkste winkelstraat van Oranjestad

vormde, de Nassaustraat, nu Caya Betico Croes. Er kwamen uiteindelijk zo'n zestig upscale winkels en restaurants in.

Begin jaren tachtig kwam er een omslag in de manier waarop het publiek films ging kijken. Dat kwam door de illegale verhuur van films op videocassettes. Videotheken schoten als paddenstoelen uit de grond en verhuurden illegale kopieën van de nieuwste films op de markt. Dat ging ten koste van de omzet van de bioscopen en het Rialto en het Principal Theater gingen als eerste dicht. De ellende werd nog vergroot door regelmatige stroomonderbrekingen, hetgeen er toe leidde dat in januari 1984 alle bioscopen, op de Drive-Inn na, gesloten werden. 35 Personeelsleden verloren hun baan.

In de jaren tachtig kwam de olieprijs in de wereld onder druk te staan en dat had wat Aruba betreft grote gevolgen. het buurland Venezuela, dat een van de grootste oliestaten ter wereld was, had de rijkste kopers naar ons eiland gebracht en de toeristenindustrie profiteerde daar enorm van. Met het wegvallen van deze stroom klanten, kelderde de detailhandel in sieraden, merkartikelen en veel meer. Door de wereldrecessie als gevolg van het instorten van de olieprijs, kondigde de Lago in 1985 aan te gaan sluiten. Dat viel samen met het ingaan van de Status Aparte op Aruba en het nieuwe land startte dus zonder de voornaamste economische pijler, de olie-industrie, terwijl de toeristenindustrie nog niet tot volledig wasdom was gekomen. De regering van Aruba gooide het roer volledig om en mikte op de ontwikkeling van wat de nieuwe, voornaamste bron van inkomen moest worden, het toerisme.

Aruba Pabien met het ingaan van de Status Aparte, januari 1986.

Logo Club Scaramouche.

Het aantal kamers moest van 2000 naar 5000 worden uitgebreid en er moesten dus hotels worden gebouwd. Daarvoor werden overheidsgaranties uitgevaardigd. De eerste initiatiefnemer om een hotel te bouwen was MetaCorp Aruba. Midden in de stad, aan de boulevard, direct naast het Boulevard Shopping Center, kon een

hotel met 300 kamers worden neergezet, maar daar moest de politiewacht naast het Bestuurskantoor voor wijken. Zo geschiedde. Het zou het Sonesta Hotel worden, later het Renaissance Resort. Voor de bouw van een project van deze afmetingen was veel cement nodig en dat was op het eiland slechts in beperkte mate en van ma-

tige kwaliteit voorhanden. Oorspronkelijk als een dochterbedrijf van Atco, werd Atco Concrete opgericht dat 'ready mix' leverde, niet alleen voor het Sonesta Hotel, maar ook voor het Hyatt Regency Resort dat op Palm Beach werd gebouwd. Het nieuwe hotel in de stad had uiteraard geen strand voor de deur, maar in plaats daarvan werd een privéstrand aangelegd op een ondiepe plek in het rif ter hoogte van de landingsbaan van het vliegveld. Gasten werden er per shuttleboot naar toe gebracht en deze shuttle kon de lobby van het hotel bereiken via een kanaal dat onder de boulevard doorliep en waar het verkeer via een brug overheen reed.

Het hotelproject werd begonnen met gedeeltelijk Venezolaanse financiering – met Arubaanse regeringsgarantie – en door een Venezolaanse aannemer. Die wist echter niet aan de verwachtingen en afspraken te voldoen en werd ontslagen. Eduardo, Gerardo en 'Chief Financial Officer' Rik Timmer besloten het project in eigen beheer af te maken. Gerardo kreeg de leiding en een van zijn 'engineers' die elk en etage voor hun rekening namen, was Eddie de Veer, de zoon van Eduardo, die net was afgestudeerd als ingenieur in de VS. Hij werd de vierde generatie die in het familiebedrijf kwam te werken. Het project werd in 1989 voltooid. Bij het hotel kwam ook een casino, het Crystal Casino. Het was het eerste buiten de hotels van Palm Beach. Walter Theysen werd de manager en er werd een complete staf met ervaren casinomedewerkers aangesteld.

Toen het hotel, het casino en het privéstrand waren voltooid en meteen goed draaiden, kon het geheel worden geherfinancierd bij de Nationale Investeringsbank in Nederland. Daarmee konden de oorspronkelijke leningen worden afgelost, vooral de overheidsgarantie van 18 miljoen dollar. Dit was een unicum voor Aruba.

-- wordt vervolgd --

Boulevard Shopping Center met Boulevard Theater.

Bouw van het Sonesta Island.

Sonesta Hotel in aanbouw.

Fundamenten voor het Sonesta Hotel.

VACATURE MELDING

Instituto Medico San Nicolas (ImSan) heeft als doelstelling het aanbieden en bevorderen van optimale medische zorg van klinische, poliklinische en ambulante aard en de toegankelijkheid daarvan voor alle burgers. Momenteel wordt nog géén klinische zorg verleend.

ImSan is op zoek naar een enthousiaste apotheker voor 32 uren per week die per direct beschikbaar is

Apotheker M/V

De apotheker heeft de volgende kerntaken, volgens de geldende afspraken, protocollen en normen:

Functie-inhoud:

- Je staat mee in voor de correcte geneesmiddelandistributie door voorschriftcontrole, het bereiden en afleveren van geneesmiddelen en de supervisie hiervan.
- Je draagt binnen ImSan de verantwoordelijkheid over het voorraadbeheer en de distributie van geneesmiddelen naar verpleegafdelingen en ambulances.
- Je werkt mee aan het opstellen van protocollen, procedures en kwaliteitscontrole ter verkrijging van de JCI-accreditatie.

Functie eisen:

- Je bent in het bezit van het masterdiploma apotheker.
- Je werkt creatief en oplossingsgericht met oog voor prioriteiten
- Je beheerst de Nederlandse en Engelse taal zowel mondeling als schriftelijk.
- Je functioneert goed in een grote groep en je kan mensen motiveren.

Gaarne uw verzoekschrift + C.V., vóór 20 november 2020 te richten aan het hoofd personeelszaken, mevrouw Elisa Campbell-Duijm, Pastoor Hendrikstraat 10, San Nicolas, Aruba. E-mail: e.duijm@imsan.aw onder vermelding van vacature Apotheker.

Geachte lezers,

Vanaf 1 januari 2020 is de abonnementsprijs van Amigoe Aruba 38 Florin geworden.

Klanten die een automatische of doorlopende betalingsopdracht bij de bank hebben, worden hierbij vriendelijk aan herinnerd om deze opdracht z.s.m. aan te passen. Voor meer informatie over openstaande saldo's en rekeningen kunnen klanten een email naar abonementaruba@amigoe.com sturen of 582 4333 bellen.

Vanaf 1 januari 2021 kunnen abonnementen alléén online of op kantoor betaald worden.

Onze bankrekening zijn:

Caribbean Mercantile Bank #20651903 RBC Royal Bank #100031723

Aruba Bank #6000400190

Banco di Caribe #81027801

Vergeet niet uw naam, klantnummer (customer #), factuurnummer of betalingsmaand te vermelden. *Bij ontbrekende informatie kunnen wij helaas uw betaling niet afboeken.*

Amigoe Aruba is van maandag t/m vrijdag, van 8:00 uur tot 14:00 uur open.

Bedankt voor uw loyaliteit en begrip,

Team Amigoe

Minister Maduro:

Schrappen culturele vieringen bedoeld om besmetting te voorkomen

Dera Gai langs de weg.

ORANJESTAD — In een schrijven aan de pers legt de Cultuur-minister Xiomara Ruiz (MEP) uit waarom bepaalde culturele evenementen wel doorgaan en andere niet. De beslissingen hebben voornamelijk te maken met het vermijden van nieuwe coronabesmettingen. In de samenleving leeft de vraag waarom men beperkt wordt in de viering van de eigen cultuur, stelt ze.

Bij de enkele publieksevenementen die het Crisis Team wel toegestaan heeft conform de regels van DVG, bleek dat het gedrag van het publiek te wensen overliet. Daarom heeft de hoofdcommissaris van politie namens het Crisis Team een tijdje terug aangekondigd dat er

geen enkel publiek evenement meer georganiseerd mag worden. De Cultuur-minister benadrukt dat de beslissingen bedoeld zijn om samenkomsten met veel mensen te vermijden, waardoor meer besmettingen kunnen worden voorkomen en dat dit niet bedoeld is om

de eigen cultuur te onderdrukken. ‘De viering van Dia di Himno y Bandera is geannuleerd vanwege de coronamaatregelen om besmettingen te vermijden. Alle vieringen en evenementen die gepland waren zijn toen geannuleerd, omdat er te weinig informatie was over het virus en het effect, net zoals in de rest van de wereld’, stelt de minister. Ook bij de traditionele viering van San Juan en Dera Gai besloot het Crisis Team dat er geen evenementen konden plaatsvinden waar-

bij een grote hoeveelheid mensen bij elkaar komen en daarom mochten de wijkcentra het evenement niet vieren. In juni stegen de hoeveelheid actieve gevallen en het Crisis Team wilde niet het risico lopen om de traditionele vieringen goed te keuren. De Cultuur-minister deed toen een oproep om de het thuis met familie te vieren, zoals dat vroeger ook gebeurde. Wel stond de overheid toe dat de Directie Cultuur een tableau vivant opstelde naast de rotonde van het vliegveld met mensen die tradities uitbeelden langs de weg, zodat mensen toch konden genieten van het feest in een andere vorm. Ook de dag van de Brazilieviering vond plaats in de vorm van een miniparade in de wijk gecombineerd met een tableau vivant, waarbij rekening gehouden werd met de regels van DVG. In december vindt traditioneel het Festival di Dande plaats. De stichting die het organiseert is aan het evalueren hoe dit kan plaatsvinden zonder samschelingen, laat de Cultuur-minister weten. Mogelijk wordt het festival virtueel georganiseerd. De minister zegt ook begrepen te hebben van de Sinterklaascommissie dat de aankomst van Sinterklaas virtueel gevierd wordt en alles wijst erop dat de eindejaarsvieringen op een alternatieve manier zullen plaatsvinden.

Den Cayente Aruba ta di nos

Ariën Rasmijn (1975) is journalist. Naast zijn publicaties in de Amigoe en diverse andere media schrijft hij in deze column regelmatig over nieuws en politiek op Aruba. Hij stelt reacties op prijs via: dencayente@gmail.com. Den Cayente is online te volgen op www.dencayente.com.

Laat me voorop stellen dat Jan de Ruijter en Michael Williams hun geloofwaardigheid al lichtjaren geleden hebben verloren. Het zijn clowns in een circus dat in 2020 alleen maar bizarder is geworden en alleen maar erger gaat worden in het nieuwe jaar. Als Peppie en Kokkie zaten ze samen een persconferentie te houden voor de deur van het advocatenkantoor van de vader van premier Wever-Croes. Ze hadden er duidelijk zin in en scholden iedereen uit voor corrupt en rat en nog een paar dingen. Het is altijd grappig om te zien dat juist degenen die eerst het hardst klaptten en meeliepen plots de meest giftige tongen hebben. Het was niet eens zo lang geleden dat De Ruijter, inmiddels ver genoeg in zijn pensioenjaren om beter te weten, contractant was bij het ministerie van Onderwijs. Toen ook dat verkeerd voor hem afliep en hij uiteindelijk weer werkloos werd was het eiland te klein. Voor dorpsgeek Michael Williams geldt een vergelijkbaar verhaal. De man van twaalf ambachten en dertien hilarische ongelukken was nog niet eens zo lang geleden op bezoek bij minister Romero samen met een of andere Indiase investeerder waar bij een Google-search al meerdere red flags omhoogschoten. Romero is natuurlijk ook niet de slimste, maar zelfs hij trapte er niet in en we hoorden daarna niks meer van de kwibus, net als dat we niks meer hoorden van

die investeerders voor de rafinaderij waarover Williams elke middag op de radio de oren van Johnny Habibe vol schreeuwde. Onherroepelijk volgde de verbittering. Deuren waren blijkbaar gesloten, beloftes werden niet meer ingelost. Ik kan me voorstellen dat bij verschillende telefoontjes en voice-apps gekrijs als van een in zijn rode bips geschopte baviaan klonk: “Vergeet niet dat ik jullie aan de macht heb geholpen.” Klik. Tuut, tuut, tuut...

Het zijn en blijven tragische figuren. Mannen voor wie verongelijkheid en in goedkope woede omgezet verdriet de enige brandstof is, hun enige redenen om alsnog op te staan elke ochtend. Ooit hadden ze vast wel meer te geven, maar hun harten zijn taai geworden en hun huid gevoelloos van alle klappen en vernederingen die ze hebben moeten doorstaan. En ook al zouden hun aantijgingen waar zijn, wat heel goed zou kunnen, dan nog zijn ze zo ver heen in hun verongelijkheid dat niemand hen nog serieus neemt. Het zijn vleesgeworden clou’s van dezelfde oude grap die allang niet meer grappig is. En daar wordt dus ook dankbaar gebruik van gemaakt. Want aan het einde van de dag zijn Jan de Ruijter en Michael Williams door hun buitenisigheden en zwaktes makkelijke obstakels geworden voor degenen die zij aan de kaak willen stellen. Toen een secretaresse van het advocatenkantoor midden in hun persconferentie naar hen toe stapte en De Ruijter vriendelijk attendeerde op zijn bij hen nog openstaande schuld en niet schroomde om het bedrag te noemen, had niemand het over hoe onethisch en laakbaar die schending van cliëntprivacy was. Nope, het was hilarisch. Het was de virale doodsteek, de ultieme schoolpleistunt. Niemand die het meer over de aantijgingen heeft. Game over.

Maar laten we het even over de aantijgingen van Fundacion Nos Ta Aruba hebben. Zij zeggen audio te hebben gehoord waarin premier Wever-Croes druk zou uitoefenen op RED-leider Ricardo Croes om te stemmen voor de Serlimar-wet. Een kwaai Ricardo Croes zou dit blijkbaar op een moment waarop hij uit de regering wilde stappen aan hen laten horen. Toen ik Croes hier gisteren naar vroeg ontkende hij dit echter stellig. Maar wat hij niet ontkende was de authenticiteit van die ene andere audio, waarin iemand – De Ruijter en Williams riepen eerst dat het de zoon van de premier was, maar krabbelden terug en zeiden dat het een neef moest zijn – blijkbaar handelde zou worden gedreven met vergunningen en huurgronden voor de teelt van medicinale cannabis. Daar heeft Croes in de Staten ook openlijk aan de premier vragen over gesteld. Dat audiofragment is niet openbaar gemaakt en voor hetzelfde geld heeft het niet genoeg om het lijf om er daadwerkelijk iets mee te doen behalve propaganda. Maar het maakt wel benieuwd en het is een nieuwe aantijging op een groeiende lijst die een beeld schetst van een netwerk van nepotisme en vriendschapspolitiek, wat niet nieuw is. En los van de wilde aantijgingen van Fundacion Nos Ta Aruba, los van audiofragmenten die wellicht nooit openbaar zullen worden gemaakt, los van de roddels op WhatsApp en anonieme accounts op Face-

book, los van dat allemaal, zijn er de feiten en onveranderde patronen die gewoon wel voor iedereen zichtbaar zijn, hoe hard er wordt geroepen over integriteit en transparantie.

Een flink deel van de familie en kring van vertrouwelingen van de premier bekleedt nu sleutelposities binnen de overheid, de nv’s en de regering. Daaromheen en onder zijn familieleden van partijcoryfeeën en andere palanca’s geparkeerd. En kort nadat de eerste coronagevallen waren gemeld, nog voor de crisis oplaaide, werden nog wat primo’s en aangetrouwden van een contract voorzien om ook hen op het droge te krijgen. De verhoudingen van invloed in de machtscentra op het eiland zijn weer verre van in balans en iedereen weet dat. Ook Nederland, net nu in deze crisis. Maar ook daar stappen ze achteloos overheen. Wanneer ‘Aruba ta di nos’ wordt geroepen, reken maar dat ze dat meer letterlijk bedoelen dan ze doen voorkomen. Onder de vorige regering werd diezelfde kreet overigens ook gebezigd, door jonge telgen van de familie die van Benny al die terreinen mocht krijgen. Er is dus niets nieuws onder de zon. Niets is veranderd. Alleen de Don Quichottes die daartegen strijden zijn ouder, gekker en kwetsbaarder geworden. En door alle memes en grappige berichten is het steeds moeilijker om je niet te laten afleiden van wat er daadwerkelijk gebeurt.

Arubaanse scheidsrechter maakt indruk

ORANJESTAD — De Arubaanse scheidsrechter Ricangel de Leça leidde onlangs een wedstrijd tijdens de Scotiabank Concacaf League 2020. De Arubaan heeft een Fifa-certificaat op zak en mocht de wedstrijd fluiten tussen het Haitiaanse Archaie en Waterhouse uit Jamaica. Dit is het vierde seizoen dat deze regionale competitie wordt gespeeld en De Leça wist een goede indruk te maken bij de officials, zo luidt een persbericht van de Arubaanse Voetbalbond (AVB). De AVB verklaart de afgelopen periode te hebben geïnvesteerd in trainingen voor lokale scheidsrechters en dus ook trots te zijn op de prestaties van De Leça.

Oproep aan Gaita-groepen van Stichting Musica en Amaa

ORANJESTAD — De stichting Musica en Asociacion di Musiconan y Artistanan Aruba (Amaa) roepen leden van Gaita-groepen op zich aan te melden bij de Amaa. Stichting Musica en Amaa willen een plan indienen bij de Dienst Volksgezondheid (DVG) om Gaita-groepen tijdens de kerstperiode in de gelegenheid te stellen ondanks de coronarestricties, toch op te treden.

Amaa is een vereniging die is opgericht om de belangen van muzikanten en artiesten te behartigen. Amaa vertegenwoordigt alle organisaties die op het gebied van kunst actief zijn. Stichting Musica komt eveneens op voor de belangen van muzikanten en muziekgroepen, maar Amaa spreekt als vereniging namens de leden en is officieel gesprekspartner van de regering. De coronacrisis heeft de bestaanszekerheid van arties-

ten op losse schroeven gezet, schrijven Stichting Musica en Amaa in een gezamenlijk persbericht. Eerder riepen zij muzikanten en artiesten op zich aan te melden bij Amaa via een online formulier waarop muzikanten en artiesten ook gevraagd werd aan te geven hoe hun situatie op het moment is. Zo wordt de vraag gesteld in welke mate artiesten/muzikanten voor hun inkomen afhankelijk zijn van hun werk als artiest of muzi-

kant, of de hij/zij zijn/haar werk als muzikant of artiest heeft verloren, of hij/zij een Fase-uitkering ontvangt en zo niet, waarom niet. Het doel van de inventarisatie is samen met de Directie Cultuur Aruba (DCA) een plan te maken dat aan de DVG kan worden aangeboden, aldus Stichting Musica en Amaa, waarin een manier wordt voorgesteld waarop de Gaita-groepen ondanks de coronarestricties tijdens de kerstperiode toch op een verantwoorde wijze kunnen optreden. Bovengenoemd formulier staat ook op de website van zowel Stichting Musica als Amaa. De organisaties roepen ook andere muzikanten en artiesten op het formulier in te vullen.

Breinbreker van de dag

Elke dag vindt u in de Amigoe op deze pagina een Sudoku. Plaats de cijfers 1 tot en met 9 zo in het diagram dat elk cijfer precies één keer voorkomt in elke rij en elke kolom. Elk van de cijfers 1 tot en met 9 moet ook precies één keer voorkomen in elk van de vetomrande 3-bij-3-vierkanten.

1				2				
7				4				
2			3	7	1	9		
		5						6
		7			4			
8					9			
	3	4	8	1			5	
			6				8	
			2					4

DIFFICULTY RATING: ★★★★★☆
De oplossing voor de Sudoku staat op pagina 9 in deze krant.

Like Us On
facebook
Amigoe Aruba

AMIGOE
Bezoek onze website
www.amigoe.com

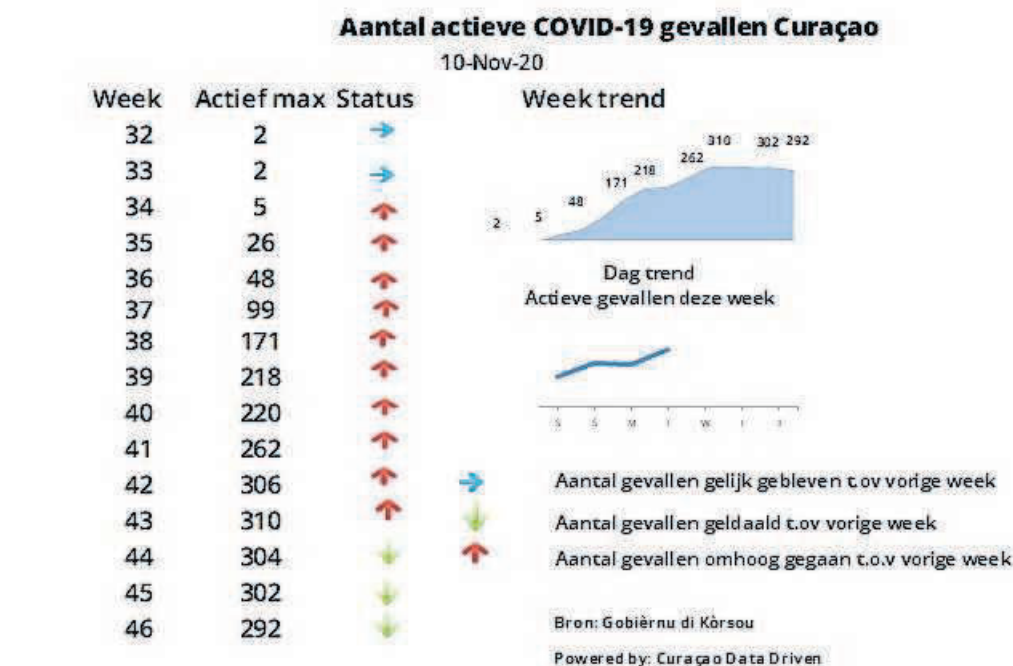
Voor alle vragen en verzoeken om informatie, bel naar 582-4333
Amigoe di Aruba

31 actieve coronagevallen onder personeel

CMC schort electieve operaties op

WILLEMSTAD — Vier nieuwe werknemers van het Curaçao Medical Center (CMC) hebben positief getest op het coronavirus. Hierdoor telt het ziekenhuis 31 actieve gevallen onder het personeel. De directie heeft besloten alle electieve operaties stop te zetten; alleen spoedeisende ingrepen vinden doorgang.

Naar aanleiding van de aanhoudende virusuitbraak in het CMC besloot de raad van bestuur de interne processen op te schalen. Deze zijn noodzakelijk om spoed-, acute en essentiële zorg te kunnen garanderen. In dat verband besloot de CMC-directie dan ook de geplande electieve operaties te annuleren. Afspraken bij de poliklinieken gaan gewoon door, alhoewel alleen spoedeisende ingrepen zullen worden verricht. Sinds de uitbraak van het coronavirus op Curaçao zijn 51 CMC-personeelsleden besmet geraakt. Opmerkelijk daarbij is dat in de laatste anderhalve week 31 werknemers positief hebben getest. De twintig voorgaande besmettingen zijn van geruime

tijd geleden en dan ook al lang hersteld.

De CMC-directie benadrukt dat iedereen die het ziekenhuis bezoekt verplicht is een mondkapje te dragen, terwijl bezoek aan patiënten niet toegestaan is zonder officiële machtigingsdocumenten. Deze zijn formulieren worden ingevuld door het ziekenhuispersoneel en verschaffen de bezoeker toegang tot een afdeling. Per

patiënt wordt één bezoeker toegestaan.

Voorts heeft de afdeling Epidemiologie (EPI) van uitvoeringsorganisatie Geneeskunde & Gezondheidszaken (G&Gz) bekendgemaakt dat gisteren 29 personen positief hebben getest op het coronavirus. Hieronder vallen ook de vier CMC-werknemers. Van die 29 gevallen kon EPI de besmettingsbron van vijftien niet vaststellen. De

resterende veertien werden herleid naar bestaande clusters. Verder werden vijftien personen hersteld verklaard, wat betekent dat sinds maart 837 personen weer virusvrij werden.

Curaçao telt op het moment 292 actieve gevallen, terwijl EPI aangaf dat er twaalf patiënten geïsoleerd in het CMC liggen, van wie één persoon op de unit Intensive Care (ic).

Oplevering september 2022

Groot onderhoud aan Julianabrug van start

Zita Jesus-Leito gaf symbolisch met een lik verf de aftrap voor het onderhoud aan de brug.

WILLEMSTAD — Eergisteren heeft minister Zita Jesus-Leito (PAR) van het ministerie van Verkeer, Vervoer en Ruimtelijke Planning (VVRP) officieel het startsein gegeven voor de aanvang van groot onderhoud aan de Koningin Julianabrug. Het werk gaat ruim twee jaar in beslag nemen. Voor het project heeft de overheid 7 miljoen gulden uitgetrokken.

Aannemer MNO Vervat is uit drie offertes de beste gebleken. De aanbestedingsprocedure heeft volgens de minister langer geduurd dan verwacht omdat de keuze voor het type verf meer tijd in beslag heeft genomen. Met experts uit binnen- en buitenland, waaronder Nederland, is hier lang over gesproken. Voor de brug kan niet elk willekeurig soort verf worden gebruikt. Het moet twintig jaar of zelfs langer mee en het moet roest- en corrosievrij zijn. De brug zal opnieuw in de kleuren van de Curaçaose vlag worden geschilderd: geel en blauw, zo verklaarde de minister gisteren trots.

Het werk omvat onder andere conservering van de brug, laswerk, de reparatie van de reling en het aanpakken van de onderkant van de brug. Gedurende de eerste fase van het werk zullen automobilisten weinig merken van de werkzaamheden. “Pas volgend jaar, als aan de reling gewerkt gaat worden, zullen er maatregelen worden getroffen zodat het personeel het werk in alle veiligheid kan verrichten. Er zal spe-

Albertico Zelaga van Openbare Werken

ciaal rekening worden gehouden met de scheepvaart en de bewoners in de nabijheid van de brug”, zo verklaarde Albertico Zelaga, hoofd van de afdeling Beheer, Onderhoud en Wegen van Openbare Werken gisteren tijdens de aftrap van de werkzaamheden.

De Koningin Julianabrug is een belangrijke verkeersschakel. Op de grote brug tussen Punda en Otrobanda passeren dagelijks maar liefst 50.000 voertuigen. De 53-jarige brug kende in het verleden reeds grote

opknappbeurten. Zo kreeg de brug in het verleden een nieuwe wegdeklaag en werd zowel aan de Otrobanda- als de Punda-zijde aangepakt. Conservatie is volgens Jesus-Leito belangrijk omdat de brug agresief wordt aangetast door roet van auto's, chemicaliën van de raffinaderij en de scheepvaart onder de brug.

VVRP hoopt dat in september 2022 het werk geklaard is. Met de supervisie is de Uitvoeringsorganisatie Openbare Werken (OW) belast.

Tweede Kamer wil prioriteit voor armoede in hervormingen op Curaçao

DEN HAAG — De hulp aan arme en kwetsbare inwoners moet volgens de Tweede Kamer prioriteit krijgen in de landspakketten van sociale en economische hervormingen op Curaçao. Dat blijkt uit de vragen over het politiek akkoord over liquiditeitssteun. De Tweede Kamer is daarnaast benieuwd naar sancties als Curaçao zich niet aan de afspraken met Nederland houdt.

De Tweede Kamercommissie voor Koninkrijksrelaties vraagt onder meer naar de kwetsbare inwoners, zoals

de mensen met de lage inkomens. “Welke groepen hebben vooral last van de ongelijke verdeling van inkomen op Curaçao? Welke groepen leven in grote armoede op Curaçao en hoe zal dit landspakket bijdragen aan de verlichting van deze armoede”, aldus de commissie.

De commissieleden noemen specifiek de mensen zonder verblijfsvergunning, die geen financiële hulp aan de overheid kunnen vragen, en mensen zonder verzekering, die geen medische hulp krijgen. “Hoe wordt ervoor zorg gedragen dat ook in de praktijk onverzekerde hulp-

zoekers op Curaçao toegang hebben tot medisch noodzakelijke zorg,” vragen de commissieleden aan staatssecretaris Raymond Knops van Koninkrijksrelaties.

Andere vragen hebben betrekking op het Caribisch Orgaan voor Hervorming en Ontwikkeling (Coho). De commissie informeert naar de kans dat Aruba en Sint Maarten een keuze maken voor dezelfde organisatie. De commissie is ook benieuwd naar de gevolgen voor de taak van het College financieel toezicht. Verder vragen de commissieleden naar de voorwaarden die

gelden in de periode dat het Coho nog niet is opgericht, zoals de noodzakelijke afslanking van het ambtenarenapparaat.

De Tweede Kamer vraagt tot slot of er een evaluatie komt van het Groeiakkoord tussen Curaçao en Nederland, dat door het nieuwe akkoord is komen te vervallen. Knops zei eerder dat het Groeiakkoord eigenlijk nauwelijks is uitgevoerd. De commissie vraagt om die reden waarom de staatssecretaris verwacht dat Curaçao de geëiste hervormingen dit keer wel door zal voeren en of er sancties zijn als dat toch niet gebeurt.

Verwarring over Wellness-project

WILLEMSTAD — Het is niet zeker of het Wellness-project dat onder het ministerie van Gezondheid, Milieu en Natuur (GMN) valt, wordt voortgezet. Er heerst grote verwarring onder stakeholders, nadat minister Zita Jesus-Leito (PAR) medewerkers van Partido Inovashon Nashonal (PIN) bij dit ministerie per eind deze maand heeft ontslagen.

Tijdens de persconferentie van de regering afgelopen maandag, heeft de GMN-minister bevestigd een aantal van de PIN-medewerkers de deur te hebben gewezen. Ze had echter eerder aan de media meegedeeld, dat dit personeel in dienst blijft totdat een nieuwe minister wordt benoemd.

Tot en met juli dit jaar maakte PIN deel uit van het kabinet-Rhuggenaath; politiek leider Suzy Camelia-Römer was GMN-minister. Ze benoemde vertrouwelingen bij de verschillende afdelingen van haar ministerie. Door een breuk tussen Statenlid Rennox Calmes en de partij, diende ze echter noodgedwongen haar ontslag

in bij gouverneur Lucille George-Wout.

Camelia-Römer werd vervangen door Jesus-Leito, die ook belast is met het ministerie van Verkeer, Vervoer en Ruimtelijke Planning (VVRP). Na intern beraad in de Raad van Ministers (RvM), besloot ze door te gaan met het huidige GMN-team bestaande uit PIN-medewerkers. Ze zette uiteen dat ze de continuïteit van de vele werkzaamheden niet in de weg wilde staan. Die PIN-medewerkers maken deel uit van de harde kern van het Wellness-programma, dat opgenomen is in het regeringsakkoord en -programma. Het project is goedgekeurd door de voltallige RvM. Enkele stakeholders betrokken bij het Wellness-project hebben intussen hun bezorgdheid geuit over het doorgaan ervan. Door de aanhoudende geruchten hierover besloot het PIN-bestuur de GMN-minister schriftelijk te benaderen. De politieke partij vindt dat dit initiatief voortgezet dient te worden, omdat dit behalve voordelig voor de bevolking ook voor verlaging van de kosten in deze sector zorgt.

Heeft u interesse om te adverteren?
Bel ons op telefoonnummer
582-4333 of stuur ons een email:
avisoaruba@amigoe.com

KLM en TUI: Minder boekingen tijdens kerstperiode dan verwacht

WILLEMSTAD — Reizen van Nederland naar Curaçao tijdens de kerstperiode is toch niet zo populair als eerder deze week gedacht werd. Dat blijkt uit het aantal boekingen van Nederlandse luchtvaartmaatschappijen TUI en KLM.

Vorige week maakte premier Mark Rutte in een persconferentie bekend dat het Caribisch deel van het Koninkrijk niet onder het algemeen negatief reisadvies valt dat voor Nederland geldt in de kerstperiode. Hij vermeldde daarbij specifiek Curaçao, waarna de indruk even werd gewekt dat er een ‘run’ zou ontstaan op vakanties naar Curaçao. Dit ook omdat Nederlanders op dit moment bijna nergens anders naartoe kunnen om de zon op te zoeken in de kerstperiode. Niets is minder waar. TUI geeft aan in dat het aantal

boekingen voor deze maand ten opzichte van vorig jaar is gehalveerd. “Er was een kleine opleving in vraag nadat Rutte Curaçao zo expliciet vermeld had, maar dat is alweer weggeëbd. Als we kijken naar wat er vorig jaar om deze tijd geboekt was voor vertrek in de maand november, en wat er nu geboekt staat voor november

naar het Caribische deel van ons Koninkrijk, dan zitten we net aan de helft”, aldus Anke van Nieuwenhuizen, persvoorlichter van TUI. Voor TUI is er dus zeker nog geen sprake van ‘business as usual’, zegt ze.

Ook bij KLM werd er een tijdelijke piek geconstateerd in het aantal boekingen nadat Curaçao vorige week extra aandacht kreeg op de persconferentie over reisadviezen. “Er zijn inderdaad extra veel reserveringen binnengekomen voor de kerstperiode”, aldus Cees Ursem, manager van KLM Curaçao. Toch zegt ook hij dat ze wat betreft het aantal boekingen naar Curaçao nog steeds ruim onder de aantallen zitten van vorig jaar.

Toch wordt het aantal vluchten voor de kerstperiode voor zowel TUI als KLM opgetrokken. Op dit moment

vliegt TUI zes keer per week naar Curaçao, in de kerstperiode wordt dat uitgebreid naar tien vluchten per week. KLM vliegt op dit moment dagelijks naar Curaçao, maar zal voor december ook zijn vluchtschema aanpassen. Hoeveel vluchten het exact zullen worden voor KLM is nog niet bekend, omdat de overheid volgens Ursem gaat kijken of de zogenoemde ‘capping’ van 20.000 toeristen nog verder kan worden opgerekt in de piekperiode december/januari.

Dat het aantal boekingen voor de kerstperiode niet hoger is dan het voorbije jaar, ligt aan verschillende factoren. TUI noemt vooral het dringende advies van de Nederlandse overheid om tot in ieder geval half januari niet naar het buitenland te reizen, ook al heeft een bestemming een geel of groen reisadvies. Onderzoek wijst

uit dat ook de prijzen voor de kerstperiode meespelen. Voor een vlucht van 19 december tot 2 januari betaalt een passagier bijvoorbeeld bij KLM, met koffer, een prijs van 4351 gulden, en bij TUI ongeveer 4880 gulden. Tegelijkertijd zijn hoge prijzen kenmerkend voor reizen in het hoogseizoen.

Toch blijft men optimistisch. KLM rekent op de samenwerking van de overheid en de Curaçao Hospitality & Tourism Association (Chata). Ursem zegt dat de overheid en Chata altijd op een zeer positieve manier hebben bijgedragen aan de herstart en de ontwikkeling van hun vervoer naar Curaçao. “Ze hebben in een zeer vroeg stadium een hele belangrijke beslissing genomen om Curaçao weer op de kaart te zetten en daar plukken ze als een van de weinige landen nu de vruchten van”

Voor 28e keer op rij beste kantduikbestemming

12 Readers' Choice Awards van Scuba Diving Magazine voor Bonaire

KRALENDIJK — *Scuba Diving Magazine* heeft de resultaten van de Readers 'Choice Awards 2021' in de uitgave van november 2020 bekendgemaakt, waarmee Bonaire in twaalf categorieën wordt erkend. Bijna 6000 recreatieve duikers namen deel aan de 28e editie van het jaarlijkse lezersonderzoek van het duikblad. Ondervraagden werden uitgenodigd om de beste duikbestemmingen ter wereld te noemen en te stemmen in verschillende categorieën op basis van de duikbestemmingen die zij de afgelopen twee jaar hadden bezocht.

Bonaire's reputatie als duikersparadijs blijft de duikscene domineren, aanzien het eiland twaalf verschillende prijzen heeft gewonnen in de 2021 Readers Choice Awards, waaronder vijf nummer 1 posities. En voor het 28e opeenvolgende jaar is het Bonaire gelukt de topositie te behouden als beste kantduikbestemming in de Caribische/Atlantische regio, zo stelt de Tourism Corporation Bonaire (TCB) in een persbericht. Het eiland behaalde ook de 1e plaats in vier andere regionale categorieën, waar-

der beste bestemming voor beginnende duikers, beste snorkelbestemming, beste gezondheid van het zeemilieu en beste onderwaterfotografie. Bonaire behaalde de 2e plaats in de categorieën algehele beste duikbestemming, macro life en geavanceerd duiken, en ontving eervolle vermeldingen in de categorieën beste waarde, grote vissen, wrakduiken en muurduiken. "We zijn enorm trots op de resultaten van dit lezersonderzoek, die het unieke karakter van Bonaire als één

van 's werelds top duikbestemmingen benadrukken en beamen", aldus Derchliën Vrolijk, marketing manager van de TCB. "Het is een eer om Bonaire tussen de beroemdste duiklocaties in het Caribisch gebied en de Atlantische regio te zien prijken. We doen er alles aan om de spectaculaire onderwaterwereld van het eiland in stand te houden, aanzien dit Bonaire tot een

echt duikparadijs maakt, de diversiteit van ons duikproduct laat zien, en duikers van alle vaardigheidsniveaus aan weet te trekken, van beginners tot gevorderden."

De volledige 2021 Readers' Choice Awards lijst is te vinden op www.scubadiving.com en is tevens opgenomen in de november 2020-editie van Scuba Diving Magazine.

Balie Belastingdienst/CN weer open

KRALENDIJK — De balie van de Belastingdienst op Bonaire is vanaf 16 november weer geopend met nieuwe tijden. De balie is open van maandag tot en met vrijdag van 08.00-12.00 uur. Het dragen van een mondkapje is voor bezoekers verplicht. Er mogen maximaal twee personen per keer naar binnen.

Om klanten nog beter en sneller van dienst te kunnen zijn, blijft de Belastingdienst ook bereikbaar via Balie@belastingdienst-cn.nl. Op dit e-mailadres kan men terecht met alle vragen waarmee men anders bij de balie van de Belastingdienst langs zou gaan, zoals vragen over alle aangiften en aangiftegedrag; aanvragen, zoals DigiD, CRIB-nummer, Inkomensverklaringen, verklaringen Rechtsbijstand, betalingsregeling en uitstel van betaling; wijzigingen, zoals doorgeven van wijziging van bankrekeningnummer en/of adreswijziging; en alle douanevragen.

Op Sint Eustatius is het kantoor geopend van maandag tot en met vrijdag, van 08.00-14.00 uur, alleen op afspraak. Een afspraak kan telefonisch gemaakt worden via tel. 318 3325 of 318 3326. Er mogen maximaal twee personen per keer naar binnen en een mondkapje is verplicht.

Op Saba is het kantoor van de Belastingdienst open van maandag tot en met vrijdag, van 08.00-14.00 uur. En de hele dag tijdens kantooruren telefonisch bereikbaar via tel. 416 3941. Het e-mailadres helpdesk@belastingdienst-cn.nl blijft

ook beschikbaar voor ICT en onlinevraagstukken voor alle drie de eilanden. Stukken kunnen ook na openingstijden worden gedeponneerd in de brievenbus naast de hoofdingang van het kantoor van de Belastingdienst op Bonaire.

De Belastingdienst verzoekt klanten vriendelijk om één contactkanaal te kiezen. Dus óf langskomen bij de balie óf e-mailen óf bellen. Het tegelijkertijd gebruikmaken van verschillende contactkanalen is niet nodig. Klanten worden in één keer geholpen bij de balie, via e-mail of aan de telefoon.

Het kantoor van de Belastingdienst op Bonaire was sinds 15 september gesloten voor publiek in verband met een aantal positieve coronagevallen.

Sint Eustatius versoepelt coronamaatregelen

ORANJESTAD — Op Sint Eustatius zijn al enige tijd geen nieuwe coronabesmettingen meer geregistreerd. Daarom heeft de overheid besloten de maatregelen te verzachten. Dat betekent dat er weer bijeenkomsten tot honderd personen mogen worden georganiseerd. Ook is het niet langer verplicht om thuis te werken. Bars en restaurants mogen weer tot honderd mensen binnen laten, zolang de bezoekers een sociale afstand van 1,5 meter kunnen houden. Sportfaciliteiten zijn open voor groepen tot honderd mensen. Opvallend is verder dat er geen limiet meer is voor kerken. Die mogen net zoveel mensen binnenlaten als mogelijk is. In de kerken moet wel sociale afstand worden gehouden. Supermarkten zijn weer toegankelijk voor hele gezinnen. Tot gisteren mocht maar één persoon per gezin naar een supermarkt op Sint Eustatius.

rihuanaplanten, drugs, een weegschaal en contant geld in beslag werden genomen.

Volgens de Opiumwet is het verboden om marihuana te telen, te bereiden, te verwerken, te verkopen, af te leveren, te verstrekken of te vervoeren. Ook mag men marihuana niet bij zich hebben of vervaardigen. De strafrechtelijke opsporing en

vervolgning in het kader van de handhaving van de Opiumwet is een verantwoordelijkheid van justitie en politie. In veel gevallen is het dan ook de politie die bij het vermoeden van een hennepkwekerij in een woning in actie komt, de kwekerij ontmantelt en het strafrechtelijk proces in gang zet. Het onderzoek in deze zaak loopt.

Change team moet financieel beheer verbeteren

KRALENDIJK — Het Bestuurscollege (BC) van Bonaire heeft besloten tot het aanstellen van een zogeheten 'change team financieel beheer'. Daartoe wordt een overeenkomst aangegaan met de firma's Ernst & Young Caribbean en Union Groove.

Het doel van de samenwerking is volgens een persbericht van het Openbaar Lichaam Bonaire (OLB) de 'kwaliteit van het interne financieel beheer van het OLB zodanig structureel te verbeteren dat binnen afzienbare tijd jaarrekeningen aan alle eisen voldoen om in aanmerking te komen voor een goedkeurende accountantsverklaring'. Met de nieuwe aanpak wordt min of meer afscheid genomen van het eerder op aandringen van het College financieel toezicht opgestelde verbeterplan, aldus het OLB.

Omdat er te weinig voortgang met de uitvoering van het verbeterplan werd geboekt, heeft het Bestuurscollege de financieel adviseur van het BC van Saba en Bonaire, Piet Gerritsen, gevraagd een *quicksan* te maken van de situatie. Op basis van diens bevindingen en aanbevelingen is het be-

sluit genomen een change team te formeren dat de opdracht heeft het interne proces – inclusief de samenwerking tussen de afdeling Financiën en de Directies – te stroomlijnen en te borgen met als uiteindelijk doel dat de 'kwaliteit van toekomstige jaarrekeningen van het OLB zodanig is dat voldaan wordt aan de voorwaarden om een goedkeurende accountantsverklaring te krijgen'.

De nieuwe aanpak heeft de instemming van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. Dat zal ook de kosten van het change team (zo'n 400.000 dollar) dragen, zo heeft staatssecretaris Raymond Knops toegezegd.

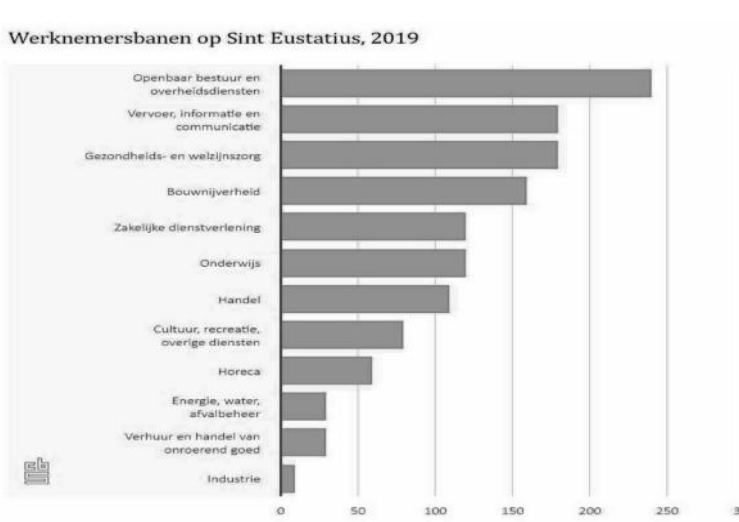
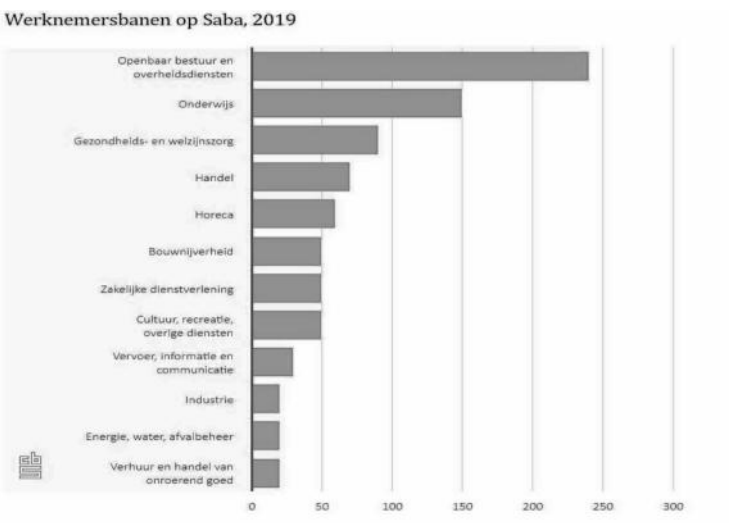
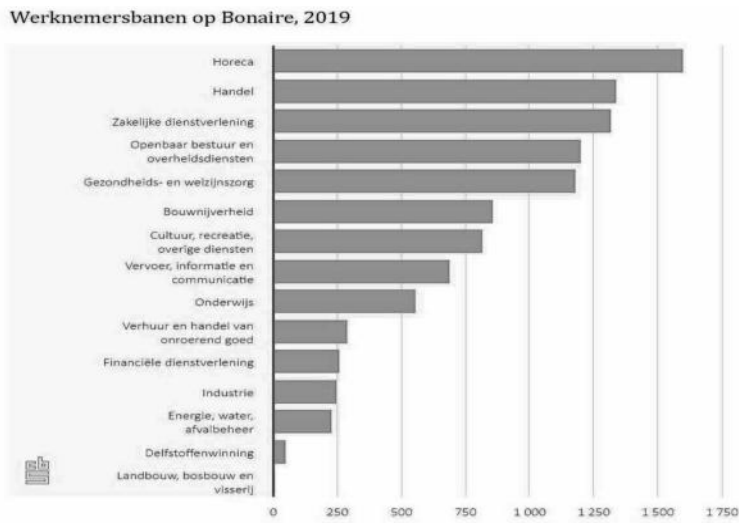
Volgens gedeputeerde Tjin Asjoe kwam uit het onderzoek van Gerritsen naar voren dat de focus te veel lag bij het tijdig voldoen aan

rapportageverplichtingen jegens het Cft. Het grotere plaatje is daardoor uit het oog verloren. "We draaien het nu om: we gaan meer energie en tijd steken in het verbeteren van het proces als zodanig met als logisch gevolg dat rapportages structureel op tijd kunnen worden aangeleverd bij het Cft en de Eilandsraad, maar ook dat de cijfers betrouwbaar zijn." Het Bestuurscollege wil daarom van het change team geen nieuwe rapporten, maar een pragmatische aanpak, gericht op concrete meetbare resultaten. "Er komen onder meer workshops om de samenwerking tussen de afdeling Financiën en de Directies te versterken. De prestaties van Financiën zijn immers in belangrijke mate afhankelijk van de tijdige en correcte aanlevering van informatie door andere afdelingen. Ik hoop dat het proces dat we nu ingaan, leidt tot het besef dat goed financieel beheer een gezamenlijke verantwoordelijkheid is van het gehele ambtelijk apparaat en het Bestuurscollege", aldus Tjin Asjoe.

Horeca grootste werkgever op Bonaire

KRALENDIJK — In 2019 waren er bijna 11.000 werknemersbanen op Bonaire. De horeca, inclusief hotels en vakantieappartementen, is met 1600 banen de grootste werkgever. Daarnaast zijn de handel en zakelijke dienstverlening de grootste werkgevers op dit eiland. Vanaf 2011 is het aantal banen op Bonaire gemiddeld met 5 procent per jaar toegenomen, op Sint Eustatius met 3 procent en op Saba met 4 procent. Dit meldt het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) op basis van nieuwe cijfers.

Op de andere eilanden van Caribisch Nederland zijn de aantallen werknemersbanen een stuk lager: 1340 op Sint Eustatius en 870 op Saba. Daarnaast is op deze eilanden de horeca niet de belangrijkste werkgever. Op Sint Eustatius is, naast de overheidssector en de gezondheidszorg, de bedrijfstak vervoer, informatie en communicatie de grootste werkgever (inclusief olieoverslag). Op Saba zijn eveneens de overheidssector en gezondheidszorg de grootste sectoren, naast het onderwijs. Dit laatste komt door een dependance van een Amerikaanse universiteit op dit eiland. Deze cijfers zijn afkomstig van de nieuwe CBS-publicaties over banen en lonen in Caribisch Nederland.

Staat oude gezaghebberswoning holt achteruit

Landhuis Zuurzak door de overheid aan lot overgelaten

WILLEMSTAD — Landhuis Sorsaka, tot 10 oktober 2010 nog de officiële ambtswoning van de gezaghebber, ligt er na tien jaar verlaten bij. Het gebouw langs de Caracasbaaiweg ter hoogte van Sentro Mediko Sorsaka verkeert in ernstige staat van verval en het lijkt erop dat de overheid hier geen oog voor heeft.

Niemand lijkt te weten waar op gewacht wordt. In maart 2016 schreef de *Amigoe* reeds over het in verval geraakte landhuis. De toenmalige minister van Verkeer, Vervoer en Ruimtelijke Planning (VVRP), Suzy Camelia-Römer, liet het gebouw toen inspecteren. Ambtenaren constateerden na inspectie op locatie braaksporen aan de oude gezaghebberswoning en schade aan het monumentale pand. Daarna

is niets met het gebouw gebeurd. Het ligt er nog net zo bij, of zelfs erger. Laat maar wegwijnen, moet de overheid denken.

Plannen
Van plannen om het gebouw dienst te laten doen als museum voor literatuur en muziek, is niets meer vernomen. Het plan verdween snel in de la in een achterkamer. Het kabinet-Schotte speelde destijds, na

10-10-'10, nog met het idee om de woning bij Zuurzak te veranderen in een ambtswoning voor de minister-president. Velen vonden het een goed idee. Het plan is echter nooit tot uitvoering gebracht. Het is onbekend wat er nu met landhuis Zuurzak gaat gebeuren. Buurtbewoners klagen. Zij vrezen dat het gebouw nog verder achteruit zal gaan en net als vele andere oude panden zal wegwijnen. De ingang naar de wijk Bottelier wordt door het vervallen gebouw ontsierd. De laatste bewoner van de imposante woning met zwembad en enorm landgoed was gezaghebber Lisa Dindial. Zij

Het landhuis, het hoofdgebouw op het landgoed Sorsaka / Zuurzak.

Foto: John de Vries

woonde daar ook daadwerkelijk en organiseerde regelmatig ontvangsten en recepties voor buitenlandse gasten of speciale gelegenheden. Het staat sinds de ontmanteling van de Nederlandse Antillen leeg.

Landhuis Zuurzak is een monument. De Stichting Monumentenfonds Curaçao zegt echter niet betrokken te zijn bij toekomstplannen van het monumentale gebouw. Het Monumentenfonds verwijst naar de beheerder, de Dienst Domeinbeheer. Zij zijn echter niet bereikbaar voor het geven van enig commentaar of informatie.

Geschiedenis
Plantagehuis Zuurzak werd volgens geschiedschrijvers in 1725 gebouwd en er heeft in het jaar 1876 een grote verbouwing plaatsgevonden. Het was toen het buitenverblijf van zakenman M.B. Gorsira. Een gedenkplaat in de woning vermeldt dat het huis in 1977-1978 is gerestaureerd door de Landsregering, om het geschikt te maken als ambtswoning van de gezaghebber van Curaçao. In 1991 heeft nog een ingrijpende restauratie plaatsgevonden, waarbij onder andere de hele kapconstructie van landhuis en direct omliggende bijgebouwen werd vernieuwd.

Euro

Hoger

AMSTERDAM — De Amsterdamse AEX-index noteerde vandaag boven de grens van 600 punten. De AEX-index op Beursplein 5 noteerde rond het middaguur 0,5 procent hoger op 602,30 punten. De hoofdingex tikte een dag eerder al even het niveau van 600 punten aan. De laatste keer dat de AEX boven deze grens sloot was op 21 februari dit jaar. De MidKap klom 1,4 procent tot 862,39 punten. Frankfurt, Londen en Parijs daalden tot 0,7 procent.

Beleggers stapten weer in de tech- en telecombedrijven. Deze bedrijven, die profiteren van het vele thuiswerken vanwege de pandemie, stonden de afgelopen dagen onder druk door het positieve vaccinnieuws. Telecomaanbieder KPN en techinvesteerder Prosus gingen aan kop in de hoofdingex met winsten van 5,4 procent en 4,1 procent. Het aandeel van olie- en gasconcern Shell (min 2,7 procent) noteerde ex dividend.

De euro stond op 1,1812 dollar, tegen 1,1762 dollar een dag eerder. Een vat Amerikaanse olie kostte 0,3 procent meer op 41,57 dollar. Brentolie klom 0,2 procent in prijs tot 43,88 dollar per vat.

Tokio

In de plus

TOKIO — De Japanse aandelenbeurs is vandaag hoger geëindigd. De Nikkei in Tokio sloot uiteindelijk 0,7 procent in de plus op 25.520,88 punten. De Japanse hoofdingex won deze week al 4,9 procent en bereikte het hoogste niveau in meer dan 29 jaar. Techinvesteerder SoftBank profiteerde van de sterke koerswinsten in de Amerikaanse techsector en dikte 1,5 procent aan. Computerspelletjesmaker Nintendo, die in de afgelopen periode profiteerde van het vele thuisblijven door de coronapandemie, won 4,3 procent. De beursgraadmeter in Shanghai noteerde tussentijds 0,4 procent in de min en de Hang Seng-index in Hongkong daalde 0,4 procent. Alibaba steeg bijna 3 procent. De Chinese webwinkelreus heeft op het populaire jaarlijkse Chinese koopjesfestijn Singles Day voor een recordbedrag van omgerekend zo'n 65 miljard euro aan spulletjes verkocht. In Seoul verloor de Kospi 0,3 procent en de Australische All Ordinaries in Sydney zakte 0,5 procent.

Wall Street

Verdeeld

NEW YORK — De aandelenbeurzen in New York zijn vandaag verdeeld aan de handel begonnen. De Dow-Jonesindex noteerde kort na de openingsbel 0,5 procent lager op 29.259 punten. De brede S&P 500 verloor 0,4 procent tot 3558 punten en technologiegraadmeter Nasdaq steeg 0,1 procent tot 11.804 punten. In de VS werden gisteren 142.279 nieuwe besmettingen geregistreerd. Het dodental steeg met 1464. Sinds het begin van de pandemie zijn ongeveer 10,4 miljoen besmettegen en bijna 242.000 sterfgevallen gemeld in de VS. Bedrijven die gevoelig zijn voor de ontwikkelingen rond corona openen in de min. Het gaat bijvoorbeeld om luchtvaartondernemingen als American Airlines en United Airlines maar ook om cruise-maatschappijen als Carnival en Royal Caribbean Cruises die tot bijna 3 procent lager noteerden. Techbedrijven als Amazon en Microsoft gingen juist licht omhoog omdat zij kunnen profiteren van het onlineshopen en thuiswerken in coronatijd.

‘Nederlandse zeehavens zullen impact coronacrisis voelen’

ROTTERDAM — De Nederlandse zeehavens zullen de impact van de coronacrisis de komende jaren zeker nog voelen, maar hoe erg is nog niet te voorspellen. Dat zegt de Brancheorganisatie Zeehavens, die vanwege de pandemie ook hun onzekerheid uit over de toekomst van de zeehavens.

Volgens de branchevereniging bewijzen Nederlandse zeehavens hun belang voor Nederland, ook in coronatijd. “Alle diensten en services in onze havens zijn intact gebleven.” Daarmee konden de zeehavens Nederland, maar ook bedrijven in het buitenland blijven voorzien van goederen.

Maar de branchevereniging verwacht dat de gevolgen van de coronapandemie in de havens en de rest van de economie gevoeld zullen worden, omdat de economi-

sche krimp nog doorwerkt. Hoe precies vindt de vereniging moeilijk te voorspellen. Die wil daarom dat het voor bedrijven aantrekkelijk blijft om zich te vestigen en om te investeren. Dat geld moet er bijvoorbeeld voor zorgen dat de bereikbaarheid van de havens beter wordt voor het goederenvervoer als de economie zich herstelt.

De werkgelegenheid en de economische waarde van de Nederlandse zeehavens groeide in 2019 ten opzichte van het jaar ervoor, blijkt uit

cijfers van de Havenmonitor. Dat meet de economische betekenis van de Nederlandse zeehavens van onder meer Rotterdam, Amsterdam, Groningen en Zeeland.

De directe werkgelegenheid in Nederlandse zeehavens nam in 2019 toe met 1,8 procent ten opzichte van een jaar eerder. In 2019 was 4 procent van de totale werkgelegenheid in Nederland te vinden in de zeehavens. Alle zeehavens bij elkaar waren vorig jaar goed voor 30 miljard euro. In 2018 was dat nog bijna een miljard minder.

Uit eerdere onderzoeken blijkt dat de transportsector harde klappen krijgt door de coronacrisis en dat de kans

op herstel onzeker is. Als de coronapandemie een jaar duurt, krimpt de overslag in zeehavens met bijna een vijfde, meldde onderzoeksbureau Panteia eerder dit jaar. Volgens het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) was de overslag in de eerste zes maanden van dit jaar al met een tiende gedaald ten opzichte van een jaar geleden.

De havenmonitor wordt opgesteld door het Erasmus Centre for Urban, Port and Transport Economics. Dit gebeurt in opdracht van het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat.

Hij wordt gemaakt in samenwerking met het CBS en de Nederlandse zeehavenbedrijven.

Amerikanen klopten minder vaak aan voor WW-uitkering

WASHINGTON — Het aantal Amerikanen dat vorige week een werkloosheidsuitkering aanvraagde, is iets gedaald. Het Amerikaanse ministerie van Arbeid meldt 709.000 nieuwe aanvragen, tegen 757.000 aanvragen een week eerder.

Economen hadden in doorsnee op een afname tot 731.000 gerekend. Het aantal WW-aanvragen van de voorgaande week werd bijgesteld van de eerder gemelde 751.000 aanvragen. De daling duidt er op dat het herstel op de Amerikaanse

arbeidsmarkt weer iets aantrekt.

Door de coronacrisis hebben in de afgelopen maanden al tientallen miljoenen mensen in de Verenigde Staten een beroep gedaan op het sociale vangnet. Doordat grote bedrijven reorganisaties hebben aangekondigd, blijven er nieuwe aanvragen binnenstromen. Sinds medio maart lag het aantal uitkeringsaanvragen in de VS maandenlang boven de 1 miljoen vanwege de coronacrisis. Pas in augustus dook het aantal aanvragen in een week voor het eerst onder dat niveau.

Scheepsbouwer IHC schrapt 300 banen in Nederland

KINDERDIJK — Scheepsbouwer Royal IHC ontslaat driehonderd mensen in Nederland. Ook gaat een vergelijkbaar aantal banen in het buitenland verloren en worden dochterondernemingen afgestoten. IHC werd eind april nog door het kabinet, banken en een groep bedrijven gered van een faillissement, met overbruggingsleningen en kredietgaranties van honderden miljoenen euro's. Het bedrijf had te maken met steeds hogere schulden en grote verliezen op de bouw van enkele schepen.

IHC telt meer dan 3000 werknemers op 39 locaties wereldwijd. De ontslagen gaan de komende maanden vooral vallen bij het manage-

ment en op kantoor. Ook grijpt IHC in bij zijn tijdelijk personeel. Dat bestand telt nu ongeveer vijfhonderd mensen, zo meldt de onderneming op zijn website. Met de vakbonden is een sociaal plan voor twee jaar afgesproken, om medewerkers zoveel mogelijk naar nieuw werk te begeleiden. Dat moet onder meer gebeuren door samenwerkingen met de overheid en industrie.

IHC gaat zich nu richten op de bagger- en offshoremarkt. Ook de activiteiten in de mijnbouw- en defensiemarkt kunnen later mogelijk bij de kernactiviteiten van het bedrijf gaan horen. Andere werkzaamheden en bedrijfsonderdelen worden afgestoten, waarbij het behoud van werkgelegenheid volgens IHC het hoofddoel is.

Vloeibaar gemaakt aardgas wint terrein als scheepsbrandstof

ROTTERDAM — Vloeibaar gemaakt aardgas (lng) wint aan populariteit als brandstof voor de scheepvaart. Dat meldt Havenbedrijf Rotterdam, dat naar eigen zeggen enthousiast is over deze ontwikkeling. Lng geldt als schonere alternatief voor stookolie. Daarbij is het vloeibaar gemaakte aardgas volgens de haven nu nog het enige schaalbare en betaalbare alternatief.

In de Rotterdamse haven varen inmiddels negen lng-bunkerschepen, waarvan er drie vast in de haven aanwezig zijn. De komst van de nieuwe schepen die door lng worden aangedreven ondersteunen volgens het Haven-

Foto: Shutterstock

In de Rotterdamse haven varen diverse lng-bunkerschepen.

bedrijf het streven om een belangrijke hub te zijn voor de import, export, opslag en bunkering van lng.

Vanochtend is begonnen met het bunkeren van 18.000 kubieke meter lng in containerschip de Jacques

Saade. Deze operatie duurt ongeveer 16 uur. Het grootste lng-bunkerschip ter wereld is speciaal gebouwd om snel, gelijktijdig met de overslag te kunnen bunkeren. De Jacques Saade is het eerste door lng aangedre-

ven schip met een capaciteit van meer dan 23.000 containers aan boord. Eerder dit jaar arriveerden in Rotterdam voor het eerst een door lng aangedreven kraanschip en een door lng aangedreven cruiseschip.

‘Kosten van lockdown wegen niet langer op tegen baten’

AMSTERDAM — De kosten van een lockdown wegen niet langer op tegen de baten. Dat schrijven deskundigen in economenblad *ESB* over de prijs en het nut van de in maart door het kabinet afgekondigde lockdown. Ze constateren dat de overheid niet meer alles dicht moet gooien, maar dat er een andere manier van leven met het coronavirus moet worden gevonden.

De analyses zijn gemaakt door Bas Kolen, risico-expert aan de TU Delft en econoom Paul Frijters. Volgens Kolen was de lockdown in maart ‘met zowel de kennis van toen als die van nu’ te verdedigen, maar is dat nu niet langer meer zo. De kosten van lockdowns blijven oplopen naarmate ze langer voortduren, terwijl het nut ervan gelijk blijft.

Frijters meent dat de kosten van lockdowns ‘een

veelvoud van de baten’ zijn en het zou ‘verstandiger’ zijn als de overheid zich gaat richten op manieren hoe het de bevolking laat omgaan met een coronabesmetting ‘en de angst daarvoor’. Frijters keek behalve naar de schade van de lockdown voor de economie en de gezondheid ook naar de gevolgen van de coronamaatregelen voor het ‘psychische welbevinden en de levensvredeheid’.

Andere experts, onder wie hoogleraar Carl Koopmans (VU Amsterdam) en filosoof Bas Haring (Universiteit Leiden) geven in het blad een reactie op de twee analyses. Zij keken onder meer naar de methode en de rekeneenheid van de kosten-batenanalyses en hoe die beter kunnen. De deskundigen zijn onder andere kritisch op Frijters ‘geluksaanpak’, die kijkt hoe tevreden en mentaal gezond mensen zijn, omdat die ongebruikelijk is in Nederland.

Ook zeggen ze dat ‘we het onmenselijk lijken te vinden om mensen in acute nood niet te helpen, al zijn de kosten daarvan zeer hoog’.

‘Hoekstra liet zich in de kaart kijken met steunbelofte aan KLM’

DEN HAAG — Minister Wopke Hoekstra (Financiën) heeft zich in de kaart laten kijken door al in een vroeg stadium aan te kondigen dat het bereid was miljarden te steken in de redding van KLM. Mede daardoor hadden banken een gunstige positie in de onderhandelings over deze steunoperatie, concludeert de Algemene Rekenkamer in een rapport.

De Rekenkamer wijst erop dat ook de banken veel te verliezen hadden bij een faillissement van KLM. Hun bijdrage aan een oplossing voor de door corona zwaar getroffen luchtvaartmaatschappij blijft evenwel beperkt, aangezien de overheid ‘uiteindelijk 93 procent van het risico van de steunoperatie draagt’.

De dubbelrol van ABN Amro brengt volgens de Rekenkamer bovendien het risico van belangenverstrengeling met zich mee. De bank trad op als adviseur van het kabinet en maakt daarnaast deel uit van het consortium van kredietverstrekkers dat KLM te hulp schoot met een fors leningspakket, waarvoor de overheid grotendeels garant staat.

gaans de dinsdag. De ene maand telde daardoor meer van deze zittingsdagen dan de andere. Het cijfer van het CBS is voor zittingsdagen gecorrigeerd.

Van alle bedrijfstakken had de handel het grootste aantal faillissementen, namelijk dertig. Dat zijn er tien meer dan in september. De handel behoort tot de bedrijfstakken met de meeste bedrijven, al dus het CBS. Relatief gezien werden er in oktober de meeste faillissementen uitgesproken in de horeca.

NEW YORK				AMSTERDAM			
	12-Nov				12-Nov		
DOW JONES	29.266,57	-0,45%	AEX	600,78	0,26%		
S&P 500 INDEX	3.561,95	-0,30%	ARCELOMITTAL	13,39	0,60%		
NASDAQ	11.805,00	0,16%	AEGON NV	2,86	-0,31%		
AMAZON.COM INC	3.134,07	-0,11%	KONINKLUKE AHOL	23,22	-0,21%		
APPLE INC	119,85	0,30%	AKZO NOBEL	88,24	0,27%		
BAIDU INC-SP ADR	144,85	1,25%	ASML HOLDING NV	354,05	0,94%		
BERKSHIRE HATH-B	224,90	-1,09%	DSM (KONIN)	145,35	-0,14%		
BOEING CO/HE	181,00	-0,63%	HAL TRUST	116,80	1,21%		
CITIGROUP INC	47,94	-2,02%	HEINEKEN NV	91,12	-0,07%		
COCA-COLA CO	53,03	-1,02%	ING GROEP NV	7,42	1,60%		
COSTCO WHOLESALE	376,92	1,07%	KPN (KONIN) NV	2,65	6,69%		
WALT DISNEY CO	137,20	-0,45%	KONINKLUKE PHIL	45,09	0,18%		
3D SYSTEMS CORP	7,31	0,83%	RANDSTAD NV	49,91	0,10%		
EBAY INC	47,02	-1,44%	ROYAL DUTCH-SHA	13,25	-1,95%		
FACEBOOK INC-A	278,32	0,67%	TOMTOM NV	6,28	-1,72%		
GENERAL ELECTRIC	8,80	-1,07%	TOTAL SE	32,31	-0,58%		
ALPHABET INC-A	1.750,41	0,18%	UNILEVER NV	52,92	-0,56%		
HP INC	19,27	-0,49%	W.P. STEWART HOL	673,20	0,32%		
HOME DEPOT INC	277,83	0,03%	SCOTIA FUNDS		11-Nov		
INTEL CORP	45,14	-2,61%	MONEY MARKET	13.597,77	0,00%		
JOHNSON&JOHNSON	148,05	0,17%	US DOLLAR BOND	2.999,1	0,00%		
MICROSOFT CORP	217,35	0,37%	GLOBAL EQUITY	3.240,6	0,68%		
PROCTER & GAMBLE	141,68	-0,27%	US EQUITY	18.532,7	0,54%		
ROYAL DUTCH-ADR	31,27	-0,38%	CANADIAN EQUITY	2.818,5	0,28%		
STARBUCKS CORP	93,99	-1,10%	FUNDS		11-Nov		
TWITTER INC	43,64	0,02%	BSF DEFENSIVE	121,03	0,05%		
WALMART INC	148,11	0,08%	BSF CONSERVATIVE	111,15	0,15%		
EXCHANGE TRADED FUND		12-Nov					
ALERIAN MLP - AMLP	22,82	-2,98%	BSF MODERATE	137,66	0,39%		
ISH GBL HY BD - GHY	49,11	-0,37%	BSF AGGRESSIVE	157,04	0,76%		
ISH IBOXXX HY BD - HYG	85,51	-0,26%	BGF MULTI ASSET INC	9,93	0,20%		
ISH SELECT DIV - DIVY	90,74	-1,25%	BGF GBL ALLOCATION	68,66	0,07%		
ISH MSCI EMKT - EEM	48,20	0,36%	BGF USD CORE BOND	18,21	-0,05%		
ISH MSCI PAC - EPP	44,82	-0,99%	BGF FIX INC GBL OP	15,40	0,00%		
ISH RUSSELL - IWV	209,39	-0,28%	BGF USD HI YIELD BND	36,91	-0,30%		
ISH S&P 500 - SPY	60,76	-0,05%	CURRENCIES		12-Nov		
ISH EUROPE - IEV	45,28	-0,60%	YEN/USD	105,1500	-0,40%		
INVECO QQQ TRUS	290,62	0,30%	EUR/USD	1,1814	0,35%		
INVECO DB COMMO	13,54	0,15%	CAN/USD	1,3103	0,36%		
SPDR S&P INT DIV-DWX	35,54	-0,77%	GBP/USD	1,3137	-0,49%		
SPDR S&P MID 400	381,98	-0,57%	COMMODITIES		12-Nov		
SPDR S&P 600 SMA	69,76	-1,06%	OIL WTI	41,65	0,48%		
VANGUARD REIT - VNQ	83,76	-0,59%	GOLD	1879,68	0,93%		
WSDOMTR JAP H EQ-DXJ	51,93	-1,38%	SILVER	24,37	0,70%		
			WHEAT	606,00	-1,68%		
Source Bloomberg							

A Standard Of Excellence Since 1916

MCB

MADURO & CURIEL'S BANK

Private Banking & Investment Services

Lio Capriles Banking Center | Schottegatweg (oost) z/n
P.O.Box 305 | Curaçao | Tel 466 1818 | Fax 466 1633
e-mail: pbis@mcb-bank.com | website: www.mcb-bank.com/pbis

facebook

like us

Amigoe op School

Belangrijke nummers

Centraal Politie	100	— San Nicolaas—		— Mortuariums —	
Brandweer	911	Ambulance	584-5050	Ad Patres	584-2299
Politie O'stad	102	Centro Medico	524-8833	Aurora	588-6699
Politie San Nicolaas	104	BGD San Nicolaas	527-2782	Olive Tree San Nicolaas	584-8888
Politie St.Cruz	105	Serlimar	584-5080	Royal Funeral Home	582-0000
Politie Noord	107				
Telefon pa Hubentud	131	— Botica —		— Stichtingen —	
Tipline Politie	11141	4 Centro Medico	584-5794	Fundacion Anti-Droga Aruba	
Ziekenhuis	527-4000	Aloë	584-4606	(FADA)	583-2999
Dierenarts	585-0400	Central	585-1965	Fundacion Respetami	582-4433
Elmar centraal	523-7100	Dakota	588-7364	Zwanger? Fundacion	
Elmar storing	523-7147	Del Pueblo	582-1253	CIZKA	583-0331
WEB Aruba	525-4600	Eagle	640-8443 ext 101	Fundacion Diabetico	592-4321
SETAR	582-2116	Kibrahacha	583-4908	Arubano	566-5045
Taxi (TAS)	587-5900	Maria	6408443 ext 301	Twelve Step Meeting	
Taxi (ATT&T)	582-2010	Noord	6408443 ext 201	AA-NA- AL- ANON- OA	583-8989
Taxi (PTS)	588-0035	Oduber	582-1780	Fundacion Amor Pa	568-4739
Taxi (Diamond)	587-2300	Paradera	588-6638	Prohimo	564-8849
Kankerbestrijding	582-0412	San Lucas	584-5119	NA Acceptance Group	565-7500
Stichting SAMBA	582-0903	San Nicolaas	584-8186	Fundacion Centro	
		Santa Anna	586-8181	Ecologico Aruba	562-8984
—Oranjestad—		Santa Cruz	585-8028	Bureau Sostenemi Misbruik	
Ambulance	582-1234	Seroe Preto	6408443 ext 401	en mishandeling tegen	
BGD Oranjestad	527-2782	Trupiaal	583-8560	minderjarigen	588-1010
Veterinaire Kliniek	582-1720			Fundacion C.V.A. voorkomen	
Animal Shelter	582-1623			en zorg voor stroke	567-7004

Het weer

VRIJDAG 13 NOV 2020			
Gedeeltelijk bewolkt met kans op regen. Wind uit het Oostzuidoost tussen 13 en 20 km/u.			
Max Temp.	Voelt Als	Wind	Precipitatie
30°	34°	13 km/u	62%
Zonsopgang	Zonsondergang	UV index	
06:38	18:11	10 v/d 10	
VRIJDAG			
Gedeeltelijk bewolkt met kans op regen. Wind uit het Oost tussen 17 en 22 km/u.			
Min Temp.	Voelt Als	Wind	Precipitatie
26°	27°	17 km/u	63%
Maansopgang	Maansondergang		
04:54	17:06		

Huisartsen

Dienstdoende huisartsen	
Huisarts nachtdienst - Oranjestad	Dienstdoende apotheken
Huisartsenpost Hospitaal 527-4580	Apotheek nachtdienst San Nicolaas
	Botica Aloë 584-4606
Huisarts nachtdienst - San Nicolaas	Apotheek nachtdienst Oranjestad
Centro Medico	Botica Oduber 582-1780
San Nicolaas	
12 Nov 2020 - Dr. de Cuba	

Oplossing sudoku 12 november

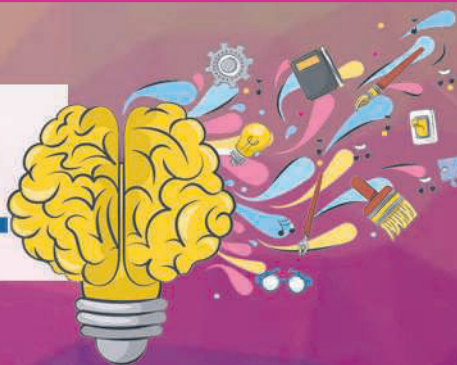
1	8	3	9	6	2	5	4	7
5	7	9	1	8	4	2	6	3
4	2	6	5	3	7	1	9	8
3	9	5	4	2	1	8	7	6
6	1	7	3	9	8	4	2	5
8	4	2	7	5	6	9	3	1
7	3	4	8	1	9	6	5	2
2	5	1	6	4	3	7	8	9
9	6	8	2	7	5	3	1	4

BVN			
14:45	Tijd voor MAX	06:45	M
15:25	Sesamstraat	07:40	NOS Journaal
15:45	NOS Jeugdjournaal	08:00	Weerbericht Europa/Afrika
15:50	Het Klokhuis	08:05	Ali B op volle toeren
16:05	Willem Wever	09:00	Op de man af
16:20	Blokken	09:45	Op1
16:45	Thuis	10:40	Nieuwsuur
17:10	Het Sinterklaasjournaal	11:20	Weerbericht Amerika/Caribiën
17:20	EenVandaag	11:25	Keuringsdienst van Waarde
17:45	Dagelijkse Kost	11:55	Iedereen beroemd
18:00	VRT Journaal	12:00	VRT Journaal
18:45	M	12:35	Vandaag
19:40	NOS Journaal	13:25	Waar doen ze het van?
20:00	Weerbericht Europa/Afrika	14:15	NOS Journaal
20:05	Ali B op volle toeren	14:30	BinnensteBuiten
21:00	Op de man af	14:55	Tijd voor MAX
21:45	Op1	15:40	Sesamstraat
22:40	Nieuwsuur	15:55	NOS Jeugdjournaal
23:20	Weerbericht Amerika/Caribiën	16:05	Het Klokhuis
23:25	Keuringsdienst van Waarde	16:20	Blokken
23:55	Iedereen beroemd	16:45	Thuis
		17:10	Het Sinterklaasjournaal
vrijdag 13 november			
00:00	VRT Journaal	17:20	EenVandaag
00:35	Vandaag	17:35	NOS Gesprek
01:25	De Kunstdetective		minister-president
02:00	NOS Journaal	17:45	Dagelijkse Kost
02:20	BinnensteBuiten	18:00	VRT Journaal
02:45	Tijd voor MAX	18:50	M
03:25	Sesamstraat	19:40	NOS Journaal
03:45	NOS Jeugdjournaal	20:00	Weerbericht Europa/Afrika
03:50	Het Klokhuis	20:05	Klem
04:05	Willem Wever	20:55	De TV show
04:20	Blokken	21:45	Op1
04:45	Thuis	22:40	Nieuwsuur
05:10	Het Sinterklaasjournaal	23:20	Weerbericht Amerika/Caribiën
05:20	EenVandaag		Niks te melden
05:45	Dagelijkse Kost	23:25	Iedereen beroemd
06:00	VRT Journaal	23:50	

COLOFON

Uitgeverij: Amigoe Aruba N.V. Amigoe op School Topixs Aruba Production Tel: (297) 582-4333 Fax: (297) 582-2368	Topixs Aruba Production Raisa Montilla topixaruba@amigoe.com
Directie: Michael Voges mvoges@amigoe.com Grecia Willems gwillems@amigoe.com	Administratie Amigoe Krant: Rushilene Lejuez adminaruba@amigoe.com
Redactie: Melissa Stamper (eind redacteur) Nadine Salas Ariën Rasmijn Bobby Spier Carina Wever Jan Jager arubaredactie@amigoe.com	Administratie Abonnement: Zulaika Kelly abonementaruba@amigoe.com
Advertentie verkoop Amigoe Krant: Zulma Kock avisoaruba@amigoe.com	Distributie en klachten over bezorging: Zulma Kock abonementaruba@amigoe.com
Amigoe op School: Rushilene Lejuez Lizayra Polak aosaruba@amigoe.com	Printer: Caribbean Speed Printers NV Aruba
	Kantooruren: Maandag t/m Vrijdag 8:00 am – 4:30 pm
	Bankrekeningnummers: Caribbean Mercantile Bank #20651903 Banco di Caribe # 81027801 RBC #100031723 Aruba Bank # 6000400190

Tips & Weetjes met

Jeukende muggenbulten

Het regenseizoen op Aruba is volledig van kracht en de meesten van ons hebben al gemerkt dat de muggen ook actiever zijn geworden. Als het weer fris is, vinden wij het hier op Aruba heerlijk om de huisramen open te gooien en van de lek-kere wind genieten. Het enige nadeel: die vervelende muggen die ons constant lekprikken. Word jij ook helemaal gek van de jeuk aan een muggenbult? Probeer dan deze tips eens.

Aloë Vera

Aloë Vera is werkelijk overal goed voor. Het helpt verkoelend als je te lang in de zon hebt gezeten, maar ook bij de behandeling van acne. En nu blijkt het ook nog eens goed te werken als je jeuk hebt door een muggenbult. Aloë Vera verkoelt en kalmeert de huid en verhelpt zo de jeuk. Heb je zo'n jeuk dat je je huid hebt opengekrabd? Ook dan komt Aloë Vera van pas! Het helpt de huid weer te helen.

Bananenschil

Het is misschien niet het eerste waar je aan denkt, maar het is toch echt een aanrader: een bananenschil. Wrijf maar eens met de binnenkant van de schil over je muggenbult. De jeuk zou hierdoor flink moeten afnemen. Het vocht wordt uit de muggenbult gehaald door de suikers in de schil, waardoor de jeuk vermindert.

Ijsblokjes

Ben je nog maar net geprikt? Ren dan snel naar de vriezer! Koel de muggenbult zo snel mogelijk, daarmee voorkom je de jeuk. Stop een paar ijsblokjes in een washand of theedoek en houd dit op de muggenbult. Koel het minstens twintig minuten lang. De kou zorgt ervoor dat je de jeuk niet voelt en dat de zwelling verdwijnt. Als je helemaal onder de muggenbulten zit, kun je overwegen om een (ijs)koude douche te nemen.

Zout

Nog zo'n natuurlijk wondermiddeltje: zout. Stofjes in het zout drogen de muggenbult uit, waardoor de jeuk binnen no time verdwenen moet zijn. Vooral scrubben met zout zou goed helpen. Maak om te beginnen de huid waar de muggenbult zit nat. Pak wat zout (het liefst grof) en scrubben maar! Laat het even inwerken en spoel af met warm water. Het kan even prikken, maar dan ben je wel meteen van die vervelende jeuk af.

Tandpasta

Tandpasta is ook zo'n middel waar je veel meer mee kunt dan tandenpoetsen alleen. Het droogt puistjes uit, je kunt er mee schoonmaken én het helpt bij muggenbulten. Gebruik hiervoor het liefst een tandpasta met pepermunt erin. Smeer wat tandpasta op de muggenbult en laat het even intrekken. Zoals je zult merken droogt de plek snel in en ben jij van de jeuk af.

Maastricht en Lanaken ontmoedigen grenspassages

MAASTRICHT — Maastricht en twee naburige Belgische gemeenten ontmoedigen mensen om de grens over te steken. De drie gemeenten hebben vandaag tekstkarren geplaatst aan weerszijden van de grensovergangen tussen Maastricht met Lanaken en Riemst. Automobilisten wordt gemaand: “De grens over? Alleen noodzakelijke reizen! Zo beschermen we elkaar.”

De waarschuwing is een initiatief van de burgemeesters van de drie grensgemeenten. Niet noodzakelijke reizen zijn vanwege corona immers niet toegestaan, aldus de gemeente Maastricht. Je mag alleen de Belgische grens over voor werk, studie, medische zorg, mantelzorg

voor familie of begrafenissen. “Hoewel mensen zich in het algemeen prima aan de coronamaatregelen houden, zien we toch nog grensbewegingen waarvan wij ons afvragen of ze noodzakelijk zijn. Deze borden zijn een extra waarschuwing”, aldus burgemeester Annemarie

Penn-te Strake van Maastricht.

Burgemeester Mark Vos van Riemst onderschrijft dat. “Het coronavirus stopt niet bij de grenzen. Willen we dit virus echt de kop indrukken, dan zullen mensen echt even alleen voor noodzakelijke reizen de grenzen moeten passeren.”

Limburgers en hun Belgische burens passeren onder normale omstandigheden de grens regelmatig. Meestal om te winkelen. Burgemeester Marino Keulen van La-

naken maant mensen dit nu even niet te doen. “Geef het voorbeeld, ga niet onnodig de grens over, en stop het virus. We hopen iedereen snel weer met open armen te mogen ontvangen. Maar voor nu: Wees loyaal, koop lokaal. Shop bij de eigen lokale middenstand, ze hebben je meer dan ooit nodig.”

Eerder vandaag riep ook de veiligheidsregio Zeeland Belgische funshoppers dringend op thuis te blijven en niet de grens over te steken voor niet-noodzakelijke boodschappen.

Britten ontbieden Chinese ambassadeur om Hongkong

LONDEN — De Chinese ambassadeur in Londen is op het matje geroepen door het Britse ministerie van Buitenlandse Zaken vanwege het ondermijnen van de stabiliteit in Hongkong. De stap volgt op nieuwe regels waardoor vier prodemocratische parlementariërs in Hongkong moesten vertrekken, waarna vijftien anderen uit solidariteit volgden.

“China heeft opnieuw zijn belofte aan de bevolking van Hongkong gebroken”, zei onderminister Nigel Adams in het parlement. De internationale reputatie van China en de langetermijnperspec-

tieven van Hongkong staan volgens hem op het spel. Hij sluit sancties niet uit.

De Europese Unie hekelt het Chinese besluit ook, nadat de VS dat ook al hadden gedaan. “Deze laatste stappen vormen een nieuwe zware klap voor politiek pluralisme en de vrijheid van meningsuiting in Hongkong”, zegt buitenlandchef Josep Borrell namens de 27 lidstaten in een verklaring. “We roepen op tot het onmiddellijk terugdraaien van deze besluiten door de autoriteiten in Peking en Hongkong en tot de onmiddellijke terugplaatsing van de leden van de Wetgevende Raad.”

China veroordeelde eerder

op de dag het besluit van de oppositie om massaal te vertrekken uit het parlement. “Ze maken een fout als ze dit willen aangrijpen om radicaal verzet aan te moedigen en buitenlandse krachten dan om hulp te vragen om Hongkong weer in chaos te storten.”

Hongkong, voorheen een Britse kroonkolonie, maakt sinds 1997 deel uit van China. De miljoenenstad heeft nog wel een eigen parlement en rechtssysteem. Die regeling wordt omschreven als ‘één land, twee systemen’ en moet garanderen dat de metropool tot zeker 2047 een ‘hoge mate van autonomie’ heeft.

België weert Deense koranverbranders

Foto: Shutterstock

BRUSSEL — België heeft vijf Denen het land uitgezet die in de Brusselse gemeente Molenbeek een koran wilden verbranden. De vijf zouden aanhangers zijn van de uiterst rechtse Deense politicus Rasmus Paludan. Die werd gisteren al met soortgelijke plannen opgepakt in Parijs en had aangekondigd vandaag Molenbeek, dat veel moslims telt, aan te doen.

België had Paludan zelf eerder al een inreisverbod opgelegd. De burgemeester van Molenbeek heeft Palu-

dans manifestatie verboden, schrijven Belgische media. “Haatpredikers zijn hier niet welkom”, twitterde staats-

secretaris Sammy Mahdi (Asiel). “Van elke mogelijke ideologie.”

Paludan, die de rechtsradicale partij Harde Lijn leidt en in eigen land is veroordeeld voor racisme, was bezig met een heuse koranverbrandingstournee. Na Parijs en Molenbeek wilde hij ook nog naar Berlijn.

Visit
our website
AMIGOE.COM

Hij merkte op dat in de zuidelijke staat ongeveer 5 miljoen stemmen zijn uitge-

ATLANTA — De Amerikaanse staat Georgia gaat alle uitgebrachte stemmen bij de presidentsverkiezing van 3 november opnieuw tellen. Dat liet topbestuurder Brad Raffensperger gisteren weten.

“Omdat de marge zo klein is, is een volledige, handmatige hertelling nodig”, zei Raffensperger, een Republikein, op een persconferentie. “We willen hiermee beginnen voordat de week om is.”

Hij merkte op dat in de zuidelijke staat ongeveer 5 miljoen stemmen zijn uitge-

Australië bezorgt post gericht aan plaatsnamen van Aboriginals

MELBOURNE — De Australische postdienst gaat post bezorgen op adressen waarbij de inheemse plaatsnamen zijn gebruikt. Dat doet de Australia Post naar aanleiding van een online campagne voor het erkennen van de Aboriginals en hun traditionele plaatsnamen in Australië.

“Het erkennen van de traditionele bewaarders van dit land, hun voorouders, hun ouderen en de inzet voor verzoening met inheemse Australiërs is erg belangrijk voor ons”, laat het bedrijf gisteren via Instagram weten. “Daarom hebben wij ervoor gezorgd dat traditionele plaatsnamen gebruikt kunnen worden bij het verzenden en ontvangen van post.”

Rachael McPhail, een Aboriginal-vrouw, lanceerde de campagne in augustus. Deze werd door bijna 15.000 mensen ondertekend. “Elk

gebied op dit continent dat we nu kennen als Australië, heeft een originele plaatsnaam”, zei McPhail. Zo ligt het centrum van Sydney bijvoorbeeld in Eora Nation, Brisbane in Yuggera en Melbourne in Woiworung.

McPhail bedankte Australia Post voor ‘de eerste belangrijke stap naar de erkenning van traditionele plaatsnamen’. Ze ziet de verandering ook als een stap ‘in de richting van dekolonisatie’. Inheemse activisten strijden al een lange tijd om de rechten van het inheemse land

te erkennen. De Aboriginals verloren hun land toen het continent in de 18e eeuw door Groot-Brittannië werd gekoloniseerd. Volgens het nationale statistiekbureau van Australië identificeert tegenwoordig meer dan 3 procent van de Australiërs zich als inheems.

De volgende stap is volgens McPhail het ontwikkelen van een database met de inheemse plaatsnamen, gecontroleerd door de ouderen van de inheemse bevolking, en verwijzingen naar de moderne postcodes.

“De logistiek van dat project zal enorm zijn, omdat er zoveel verschillende landen, of naties, op dit continent bestaan”, zei ze tegen de Australische publieke omroep ABC.

Foto: Shutterstock

rigeerde Van Overtveldt en vulde dat aan met “he’s gay”. Het was niet Van Overt-

veldts bedoeling Bahri te kwetsen en dat heeft hij hem inmiddels ook verteld, zegt

de Europarlementariër van de Vlaams-nationalistische N-VA.

Amerikaanse staat Georgia gaat stemmen hertellen

bracht. Met 99 procent van de stemmen geteld, is het verschil tussen president Donald Trump en zijn Democratische uitdager Joe Biden slechts 14.111 stemmen, zei Raffensperger. Aanhangers van Trump hadden eerder deze week om een hertelling gevraagd.

Biden heeft Georgia niet nodig om de presidentsverkiezingen te winnen. Hij werd zaterdagochtend over de drempel van 270 kiesmannen geduwd door Pennsylvania, waar Amerikaanse media de Democraat tot winnaar uitriepen. Georgia is goed voor zestien kiesmannen. Volgens

de meeste media staat Biden nu op 279 kiesmannen, terwijl 270 nodig waren om de verkiezingen te winnen. Trump staat volgens verschillende media op 213 of 214 kiesmannen.

Raffensperger zei ook dat hij alle beschuldigingen van verkiezingsfraude zou onderzoeken, hoewel hij niet aangaf dat er aanwijzingen waren voor wijdverbreide onregelmatigheden.

Trump heeft herhaaldelijk beweerd dat de verkiezingen van hem zijn gestolen door stemfraude. Maar zijn advocaten hebben de belangrijkste rechtszaken

die ze tot nu toe aanspannen, verloren en bewijs van grote fraude hebben ze niet kunnen overleggen.

Biden is intussen begonnen met zijn transitie, ondanks het ontbreken van medewerking van de regering-Trump, die lijkt te willen vasthouden aan de macht.

Biden wordt algemeen beschouwd als de verkozen president in eigen land, ook door sommige leden van de Republikeinse partij van Trump, maar ook internationaal.

De meeste grote staten hebben Biden gefeliciteerd met zijn overwinning.

Aantal nieuwe coronagevallen stijgt weer

BILTHOVEN — Tussen gisterochtend en vanochtend zijn 5658 nieuwe coronagevallen geregistreerd. Dat is hoger dan gisteren, toen het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM) 5418 gevallen meldde. Op dinsdag meldde het instituut 4682 positieve tests.

De gemeente Amsterdam telde de meeste positieve tests. Het coronavirus werd vastgesteld bij 395 inwoners van de hoofdstad.

In Rotterdam kwamen 326 nieuwe gevallen aan het licht, in Den Haag 172 en in Utrecht 118. Daarna volgt de gemeente Westland met 74 meldingen. In de afgelopen zeven da-

gen zijn 40.073 nieuwe coronagevallen geregistreerd. Dat is aanzienlijk minder dan in de week ervoor, toen er ruim 60.000 gevallen bijkwamen.

Het aantal sterfgevallen steeg afgelopen etmaal met 89. Dat wil niet zeggen dat al deze mensen de afgelopen 24 uur zijn overleden. Zulke informatie wordt soms met

wat vertraging doorgegeven. In de Brabantse gemeente Altena werden vijf sterfgevallen geregistreerd. Verder werd het overlijden gemeld van vier inwoners van Rotterdam en vier mensen uit Roosendaal. Tussen dinsdagochtend en gisterochtend waren 76 sterfgevallen gemeld.

Sinds het begin van de uitbraak in februari is het coronavirus vastgesteld bij ruim 430.000 mensen in Nederland. Van iets meer dan 8300 mensen is bekend dat ze aan de besmetting zijn overleden.

Rwandese genocideverdachte Kabuga pleit ‘niet schuldig’

DEN HAAG — De Rwandese genocideverdachte Félicien Kabuga pleitte gisteren via zijn advocaat ‘niet schuldig’ bij zijn eerste voorpleiding voor een VN-rechtbank in Den Haag.

Bij de pro-formazitting van het Rwanda-Tribunaal bleef Kabuga zwijgen. Kabuga leek zwak en reageerde niet op vragen van rechters. Hij werd in mei in Frankrijk

gearresteerd na tientallen jaren op de vlucht te zijn geweest. Op 26 oktober werd hij overgebracht naar een detentiecentrum van de Verenigde Naties in Den Haag.

Kabuga zou een van de belangrijkste geldschieters en organisatoren zijn geweest van milities van de Hutu-meerderheid die in 1994 in korte tijd honderdduizenden Tutsi’s gruwelijk afslachten. Kabuga wordt beschul-

digd van volkerenmoord en misdaden tegen de menselijkheid.

Kabuga verwierp de beschuldigingen tegen hem tijdens hoorzittingen in Frankrijk over zijn uitlevering als ‘leugens’. De 87-jarige verdachte werd al jaren gezocht door het internationale Rwanda-Tribunaal dat vestigingen heeft in Den Haag en het Tanzanische Arusha. Kabuga moet

eigenlijk naar Tanzania voor zijn berechting, maar de verdediging heeft met succes betoogd dat Kabuga in Tanzania onder meer wegens het coronavirus gevaar loopt. Hij wordt nu eerst in Den Haag medisch onderzocht. Aangenomen wordt dat hij naderhand wordt overgebracht naar Arusha, waar het tribunaal volgend jaar met het proces hoopt te beginnen.

Mick Jagger opent virtuele tentoonstelling Stones

Mick Jagger opent op 19 november digitaal de tentoonstelling 'The Rolling Stones - Unzipped' in het Groninger Museum. Dat heeft het museum via het *Dagblad van het Noorden* vandaag bekendgemaakt. Door de verscherpte coronamaatregelen waarbij musea de deuren gesloten moeten houden, moest de opening van de langverwachte tentoonstelling worden uitgesteld.

De zanger van The Rolling Stones wordt geïnterviewd door popjournalist Leo Blokhuis. Jagger opent daarna de tentoonstelling 'via een digitale

presentatie op spectaculaire wijze', vertelt een woordvoerder van het museum. Blokhuis interviewt ook Lucy Woesthoff, voormalig pr-manager van de band. "Enorme Stones-fans Humberto Tan, Matthijs van Nieuwkerk en Klaas Knot vertellen wat de band voor hen betekent. En we laten natuurlijk een *sneakpeak*, een inkijkje, zien van de tentoonstelling, door Blokhuis en onze directeur Andreas Bluhm", zegt de woordvoerder over de opening. The Rolling Stones - Unzipped is tot en met 28 februari in het Groninger Museum te bewonderen.

In een klap miljonairs

Foto: Shutterstock

Theresa Choi, Melanie Nolan en twee niet bij naam genoemde collega's van het Royal Columbian Hospital in New Westminster, British Columbia, zijn in één klap onverwacht miljonairs geworden. De vier zorgverleners wonnen 6 miljoen dollar in een loterij. De vier vrienden spelen al ongeveer een jaar samen de loterij. Choi die als leidster fungeert, kocht eind vorige maand het ticket. Ze was in haar kantoor toen ze in de loterij-app keek en zag dat ze eindelijk hadden gewonnen. "Ik kon het niet geloven", zei Choi tegen B.C. Lottery Corporation. "Ik heb het meteen aan

Melanie laten zien die naast me zat." In eerste instantie dachten ze dat 6000 dollar hadden gewonnen, maar bij nadere inspectie beseften ze dat het meer, veel meer was. Toen de andere twee collega's op het werk verschenen en door Choi en Nolan werden toegesproken, dachten ze dat het een prank betrof. Wat de vier ziekenhuiswerknemers met het geld gaan doen, is nog niet bekend. In ieder geval willen ze samen naar een gezellig etentje gaan. Alleen Nolan verklaapte dat ze van plan is een deel van haar winsten te doneren aan de Royal Columbian Hospital Foundation.

Jong aan de drugs en alcohol

Het aantal kinderen dat jaarlijks met alcoholvergiftiging in het ziekenhuis belandt, is de afgelopen twaalf jaar niet afgenomen. Daarbij is onder deze jongeren sinds 2017 een 'zorgwekkende stijging' te zien van drugsgebruik, zegt kinderarts Nico van der Lely, oprichter van de alcoholpoli van het Reinier de Graaf-ziekenhuis in Delft. Hij onderzocht gegevens over alcoholvergiftigingen van het Nederlands Signaleringscentrum Kindergeneeskunde in de periode 2007 tot en met 2019.

Foto: Shutterstock

Jaarlijks worden er ongeveer negenhonderd minderjarigen in Nederland opgenomen als gevolg van alcoholmisbruik. In 2017 waren er bij 8 procent van deze minderjarigen aanwijzingen dat ze naast alcohol, ook drugs hadden gebruikt. Vorig jaar was dit opgelopen tot bijna 19 procent. "Cannabis werd het vaakst gebruikt onder jongeren met alcoholintoxicaties en een positieve drugscreening", aldus Van der Lely. De gemiddelde leeftijd van de kinderen die opgenomen worden met een alcoholvergiftiging is gestegen van 15 in 2007 tot vorig jaar 15,7 jaar. "De stijging van de gemiddelde leeftijd reflecteert het toegenomen bewustzijn in de samenleving over de kwalijke gevolgen van alcohol, met name in de jonge leeftijd. Kinderen van twaalf of dertien zien we gelukkig nauwelijks meer binnenkomen", zegt de kinderarts.

Nieuw initiatief: Hele jaar door Limburgse carnavalsmuziek

Bij gelegenheid van de 11e van de 11e is in Limburg een nieuwe initiatief van

start gegaan. Liefhebbers kunnen voortaan het hele jaar door 24 uur per dag car-

navalsmuziek beluisteren. Dat kan sinds de lancering gisteren van L11AlaafRadio,

een initiatief van L1, dat gisterochtend om 11.11 uur van start ging. De muziek is via een speciaal internetkanaal te beluisteren. Dat betekent 365 dagen carnavalsmuziek met af en toe een buut (carnavaleske praatshow) of een sketch op het volledig reclamevrije radiostation. De regionale omroep bestaat 75 jaar en kan daarom putten uit rijke archieven, waarbij ook liedjes uit carnavalsstad Keulen een plek krijgen op de zender. Keulse liedjes zijn voor Limburgse artiesten al sinds jaar en dag een bron van inspiratie. Jaarlijks brengen Limburgse muzikanten tussen de 200 en 250 nieuwe nummers uit. Omdat dit seizoen niemand zich in het carnavalsgedruis kan storten vanwege corona, zocht L1 naar alternatieven om mensen toch bij de Limburgse 'vastelaovend' te betrekken.

Mensen

Nicotinearme tabak minder lekker?

Het is technisch best mogelijk om sigaretten of andere tabakswaren te fabriceren die zo weinig nicotine bevatten dat ze niet verslavend zijn. Rokers vinden die nicotinearme tabak doorgaans wel minder lekker. Tot die conclusies komt het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM) in een literatuuronderzoek, waar de Wereldgezondheidsorganisatie (WHO) om had verzocht.

Uit studies naar het gebruik van nicotinearme tabak komt naar voren dat consumenten die lager beoordelen dan reguliere rookwaar. Het is dan ook de vraag of de niet-verslavende varianten veel kans zouden maken als ze de concurrentie aan moeten met de tabak die consumenten gewend zijn. Dat ligt wel anders als overheden uitsluitend nog

de verkoop van nicotinearme tabak toestaan. "Het via de wet uitsluitend toelaten van deze minder aantrekkelijke sigaretten zou kunnen leiden tot een afname van het aantal rokers, omdat rokers niet meer verslaafd kunnen raken, maar mogelijk ook omdat ze deze sigaretten minder lekker vinden", schrijven de onderzoekers. Ze pleiten voor meer onderzoek naar de effecten die niet-verslavende tabak zouden hebben op de volksgezondheid.

Tabak zonder nicotine is overigens nog steeds zeer slecht voor de gezondheid, aangezien tabaksproducten ook teer en een cocktail van schadelijke chemicaliën bevatten. Alleen al in de VS sterven 480.000 mensen per jaar aan de gevolgen van roken.

Landmijnen maken wereldwijd minder slachtoffers

Het aantal mensen dat wereldwijd omkomt of wordt verminkt door landmijnen is vorig jaar gedaald. De Internationale Campagne voor het Verbod op Landmijnen (ICBL) maakte in Genève bekend dat er in 2019 2170 mensen overleden en 3357 gewond raakten door de explosieven en achtergebleven clustermunitie. Een

jaar eerder waren dat er respectievelijk 3059 en 3837.

Hoewel het aantal slachtoffers is gedaald, zijn het er nog altijd 60 procent meer dan het laagterecord uit 2013, tekent de campagne aan. In Afghanistan, Colombia, Irak, Mali, Nigeria, Oekraïne en Jemen vielen de meeste slachtoffers.

Hebt u iets leuks voor de mensen-pagina?
Een jubileum, diploma of benoeming te melden?
Wij plaatsen het graag op de mensen-pagina.

Stuur uw informatie
(kort en bondig, liefst met foto) naar:
o.v.v. "mensen".

Keniaanse president voorkomt kap vijgenboom

De Keniaanse president Uhuru Kenyatta heeft met een bevel de kap van een eeuwenoude vijgenboom voorkomen. De boom moest worden weggehaald om plaats te maken voor een door China gefinancierde snelweg in de hoofdstad Nairobi.

De metershoge boom staat in het uitgevaardigde decreet van de president beschreven als een 'kenmerk van het culturele en ecologische erfgoed van Kenia'. De grootste etnische groep van Kenia, de Kikuyu, beschouwt de vijgenboom als heilig.

Milieuactivisten voerden al campagne tegen de geplande kap van de boom, die op de weg met de naam Waiyaki staat, in het westen van de stad. In oktober was het nationale wegebureau van plan de boom te onttwortelen en elders te planten.

"Er is nu een presidentiële verklaring die deze boom in het uitzonderlijk beschermen", zei de gemeentelijke dienst van Nairobi op een persconferentie naast de boom. De weg zal worden omgeleid en de dienst adopteert de boom namens de inwoners van de stad en de wegenbouwers.

Politie rolt bende reptielen-smokkelaars op

Onder leiding van de Spaanse politie is een internationale criminele organisatie opgerold die illegaal reptielen smokkelde en geld wist te verdienen. Er zijn 21 verdachten opgepakt in Spanje en het Verenigd Koninkrijk, onder wie een vermeend kopstuk. De politie nam 355 reptielen, vuurwapens en voorwerpen ter waarde van 8 ton in beslag. Opsporingsautoriteiten in Nederland, Duitsland, Italië en Zweden deden ook mee aan de actie, meldt *Europol*, dat de operatie coördineerde. De bende zette koeriers in om reptielen uit Australië, Brazilië, Mexico, Zuid-Afrika en het Midden-Oosten te smokkelen. Soms in hun

Foto: Shutterstock

bagage, maar ook onder hun kleding. De verdachten brachten beschermde soorten op de markt door documenten te vervalsen om de herkomst van de dieren te verhullen. Ze werden daarbij geholpen door een netwerk van dierenartsen. Het ging hierbij om een bepaalde schildpaddensoort, waarmee de bende zich een handelsmonopolie verschaftte.

Noord-Koreanen krijgen tabaksrisico's ingepeperd

Noord-Koreanen worden via de media van de dictatoriale staat nog eens extra gewezen op de gevaren van roken. De ongezonde gewoonte zou de kans op besmetting met het coronavirus verhogen, meldt staatsnieuwsagentschap *KC-NA* volgens Zuid-Koreaanse media. "Roken heeft meer levens gekost dan natuurrampen en verkeersongelukken. Aangezien het nieuwe coronavirus meestal via de luchtwegen en longen komt, hebben rokers meer kans deze gevaarlijke infectieziekte op te lopen." Het parlement nam eerder deze maand een wet aan die roken verder moet ontmoedigen. Op bepaalde plekken en in sommige gebouwen geldt een rookverbod. De wet roept volgens Zuid-Koreaanse media de vraag op of die ook van

Foto: Shutterstock

toepassing is op leider Kim Jong-un, een kettingroker. Hij wordt in staatsmedia geregeld afgebeeld met een sigaret. Het staatspersbureau wijst ook op de gevaren van het inademen van 'tweedehands-rook'. Inwoners wordt verder gewezen op de milieuvervuiling en brandrisico's van weggegooide sigarettenpeuken. In Noord-Korea wordt relatief veel gerookt. Volgens een onderzoek rookten ruim vier op de tien mannelijke inwoners in 2014.

Buckles

By David Gilbert

Beetle baily

By Mort Walker

Baby blues

Door Jerry Scott & Rick Kirkman

Oranje wacht ook na 4 duels onder De Boer nog op 1e zege

AMSTERDAM — Het Nederlands elftal heeft ook de vierde wedstrijd onder leiding van bondscoach Frank de Boer niet kunnen winnen. In de Johan Cruïff Arena eindigde de vriendschappelijke ontmoeting met Spanje in 1-1. Vorige maand debuteerde De Boer met een nederlaag tegen Mexico (0-1), gevolgd door eerst een gelijkspel tegen Bosnië en Herzegovina (0-0) en daarna Italië (1-1).

De Boer is daarmee de slechtst startende bondscoach ooit bij het Nederlands elftal. Al zijn voorgangers wonnen minimaal één keer in de eerste vier wedstrijden.

Met het oog op de laatste twee wedstrijden in de Nations League, startte De Boer niet in zijn sterkst denkbare opstelling. Hij wilde Stefan de Vrij en Daley

Blind zo lang mogelijk sparen voor de krachtmetingen met Bosnië en Herzegovina (zondag) en Polen (volgende week woensdag).

Nathan Aké en Joël Veltman vormden het centrale verdedigingsduo. Al binnen vijf minuten moest Aké naar de kant. De verdediger van Manchester City liep bij een terugspeelbal een hamstringblessure op.

Nederland speelde 1-1 gelijk tegen Spanje, maar er had meer in gezeten.

Blind moest daardoor alsnog bijna de gehele wedstrijd spelen. Aké voegde zich zo bij de lijst geblesseerden die met Virgil van Dijk, Matthijs de Ligt, Jasper Cillessen, Marten de Roon, Steven Bergwijn en Justin Bijlow toch al vrij lang was.

Spanje, dat ook niet in de

sterkste formatie aantrad, voetbalde voor rust makkelijker. Nederland had het verdedigend bij momenten moeilijk en tussen de linies lag behoorlijk wat ruimte. In de achttiende minuut opende Sergio Canales de score toen Veltman niet goed stond opgesteld en hij Canales moest laten gaan: 0-1. Oranje, dat zelf ook af

en toe voor gevaar zorgde, mocht blij zijn dat Spanje niet nog een keer scoorde.

De Boer haalde in de rust onder anderen aanvoerder Georginio Wijnaldum en Frenkie de Jong naar de kant. Davy Klaassen maakte na drie jaar afwezigheid zijn rentree. Al in de 47e minuut zorgde Donny van

de Beek van dichtbij voor de 1-1. Nederland had even de overhand, maar heel lang duurde dat niet. Spanje liet enkele opgelegde kansen onbenut en ook redde de debuterende doelman Marco Bizot een keer goed.

Naarmate de tweede helft vorderde en ook Spanje vaker ging wisselen, kon

Oranje zelf weer wat meer naar voren voetballen. Memphis Depay had in de 69e minuut de 2-1 op zijn schoen, maar na een voorzet van Denzel Dumfries nam hij eerst de bal aan en wilde 'm vervolgens in de hoek plaatsnemen. Doelman Unai Simón redde. Ook Luuk de Jong had kort voor tijd nog kunnen scoren.

Kroatische aanvoerder Vida speelde 1e helft met coronavirus

ISTANBUL — De Kroatische verdediger Domagoj Vida heeft gisteren zijn opwachting gemaakt in een oefenwedstrijd, terwijl later bleek dat hij positief heeft getest op het coronavirus. De Kroaten namen het in Istanbul op tegen Turkije, waar Feyenoorder Orkun Kökcü na ruim een half uur geblesseerd uitviel (3-3). Toen eenmaal bekend was dat Vida een positieve test had afgeleverd, werd hij gewisseld. Hij speelde de hele eerste helft. De aanvoerder

veroorzaakte voor rust een strafschop. Alle spelers testten maandag negatief en ondergingen gisterochtend, op de dag van de wedstrijd, nogmaals een test. Daaruit bleek dat Vida wel positief was. Hij is direct in quarantaine gegaan. Vida speelt voor Besiktas uit Istanbul en hoefde dus niet ver te reizen. Kroatië treft zaterdag Zweden in de Nations League en dinsdag is Portugal de tegenstander in het landentoernooi.

Finland verrast wereldkampioen Frankrijk in Parijs

PARIJS — Finland heeft wereldkampioen Frankrijk in Parijs te kijk gezet. De oefeninterland eindigde verrassend in 0-2. De treffers vielen in de eerste helft en kwamen op naam van Marcus Forss en Onni Valakari.

Frankrijk speelde niet in de sterkste opstelling. Na de rust bracht bondscoach Didier Deschamps nog wel onder anderen Antoine Grie-

zmann, Anthony Martial en N'Golo Kanté in, maar aan een pijnlijke nederlaag viel niet te ontkomen.

Frankrijk speelt in de Nations League zaterdag uit tegen rivaal Portugal en drie dagen later thuis tegen Zweden. Titelhouder Portugal en Frankrijk staan beide op tien punten. Portugal versloeg gisteravond in een oefeninterland de bescheiden ploeg van Andorra met 7-0.

Turnbond versoepelt ordemaatregel tegen coaches Zijp en Wevers

BEEKBERGEN — Turncoach Nico Zijp mag zich weer laten zien bij de centrale trainingen van de nationale vrouwenselectie die voorlopig nog in Nijmegen plaatsvinden. Gymnastiekbond KNGU had de coach van Tisha Volleman op advies van het Instituut Sportrechtspraak (ISR) een ordemaatregel opgelegd, waardoor Zijp zijn pupil niet kon begeleiden. Ook moest hij zijn werkzaamheden bij turnvereniging Flik-Flak in Den Bosch tijdelijk staken.

Zijp is één van de coaches naar wie de aanklager van het ISR onderzoek doet in verband met geestelijke en fysieke mishandeling van turnsters.

Ook de ordemaatregel tegen Vincent Wevers is aangepast. Hij mag weer contact hebben met leden en

oud-leden van de KNGU, iets wat hem de afgelopen maanden hangende het onderzoek verboden was. Wevers hoefde de trainingshal niet te mijden. Wel staan de trainingen van de nationale selectie onder onafhankelijk toezicht. Een ordemaatregel kan worden geadviseerd om de

veiligheid van sporters te beschermen of om de voortgang van het onderzoek ordelijk te laten verlopen. Henk van Aller, ambtelijk secretaris van het ISR, benadrukte dat de wijziging niet betekent dat het onderzoek is afgerond. Zijp mag ook weer aan de slag bij Flik-Flak. "Maar hij geeft gehoor aan het moreel appel dat het bestuur eerder aan de betrokken coaches heeft gedaan een stap opzij te doen als clubtrainer", zei Marieke van der Plas, directeur van de KNGU. Ook Zijp mag weer contact hebben met leden en oud-leden van de KNGU.

De opheffing van die beperking biedt Wevers de mogelijkheid in gesprek te gaan met Joy Goedkoop, de turnster die afgelopen zomer verklaarde mishandeld te zijn door de vader van turntoppers Sanne en Lieve Wevers. Goedkoop liet vorige week bij de NOS weten graag de confrontatie te willen aangaan met haar vroegere coach. Van der Plas: "Mooi dat Joy dat heeft aangegeven. Vincent mag in principe met iedereen praten, maar ik zou dat alleen toelijken als er sprake is van professionele begeleiding bij zo'n gesprek."

De Graafschap met 1-0 langs onmachtig NAC Breda

DOETINCHEM — De Graafschap heeft dankzij een 1-0 overwinning op NAC Brede de tweede plaats in de Keuken Kampioen Divisie overgenomen. De ploeg van trainer Mike Snoei won het eenzijdige duel dankzij een treffer van Mohamed Hamdaoui. NAC Breda was aanvallend onmachtig. De bezoekers noteerden slechts twee pogingen op doel. De Graafschap had ook even nodig om de weg naar het doel te vinden en werd pas in de slotfase van de eerste helft gevaarlijk. Daryl van Mieghem schoot eerst op de lat, waarna Hamdaoui kort daarna de thuisploeg aan de leiding bracht. De Graafschap klimt naar plek twee op de ranglijst, met twee punten achterstand op koploper Almere City. De vrije val van NAC, dat vier van zijn laatste vijf wedstrijden in de Keuken Kampioen Divisie verloor, is nog niet ten einde. De Bredanaars staan op de vijfde plaats met 21 punten. De laatste keer dat De Graafschap op eigen veld niet langs NAC kwam was in april 2011 (1-3).

Max Verstappen

ISTANBUL — Max Verstappen is gisteren vol verwachting naar Istanbul afgereisd voor de Grote Prijs van Turkije. Zondag rijdt hij voor het eerst op het relatief nieuwe circuit Istanbul Park, dat in 2011 voor het laatst werd opgenomen in de Formule 1.

"Ik kijk ernaar uit om weer een nieuw circuit te bezoeken", zegt de 23-jarige Formule 1-coureur. "De nieuwe banen maken het seizoen zeker spannender. Ik ben hier nog nooit eerder geweest en ik weet niet zeker hoeveel van de andere coureurs er al hebben geracet. Maar ik denk dat zelfs als ze er al eerder zijn geweest, het ze geen enorm voordeel zal opleveren omdat het lang geleden was." Volgens Verstappen is het Turkse circuit een

snel traject. "Ik denk dat je er goed kunt inhalen, er zijn veel rechte stukken en de bochten zijn vrij breed, dus je kunt er aardig wat verschillende lijnen rijden wat altijd interessant is."

Anderhalve week geleden viel Verstappen tijdens de laatste GP in het Italiaanse Imola uit met een klapband. In Turkije hoopt de coureur op herstel. "Er was niets wat we hadden kunnen doen om de uitkomst van de race van onze kant te veranderen. Ik probeer gewoon zo dicht mogelijk bij Mercedes te blijven en ze tot aan de laatste race zoveel mogelijk onder druk te zetten."

Op het circuit van Istanbul kan de 35-jarige Lewis Hamilton van Mercedes zijn zevende wereldtitel in de Formule 1 binnenhalen.

Heeft u interesse om te adverteren?
Bel ons op telefoonnummer
582-4333 of stuur ons een email:
avisoaruba@amigoe.com

Is studeren in Nederland jouw doel?
Lees de Amigoe Aruba om je taalvaardigheid te verbreden!
www.amigoe.com
 582-4333